

PROCÉS PARTICIPATIU EL PARC T'ESCOLTA

INFORME DE RESULTATS

**PARC NATURAL DE MONTSANT
15 DE DESEMBRE DE 2023**

**Generalitat
de Catalunya**

**Parc Natural
de la Serra
de Montsant**

UNITAT IMPULSORA DEL PROCÉS PARTICIPATIU

PARC NATURAL DE LA SERRA DE MONTSANT

DAVID ITURRIA, DIRECTOR

MONTSERRAT SOLÀ, TÈCNICA D'ÚS PÚBLIC

EMPRESSES DINAMITZADORES I QUE REDACTEN L'INFORME

FLECA L'ARESTA SCCL

LA BASTIDA PARTICIPACIÓ SCCL

ROBERT CASTELLS, NÚRIA LUQUE, ANNAÏS SASTRE I OTGER VALLÈS

ÍNDEX

1. Introducció	4
1.1 Antecedents i context	5
1.2 Objectius del procés participatiu	5
1.3 Eixos de debat en les sessions	5
1.4 Sessions participatives en el territori	6
1.5 Canal Participa	7
1.6 Fases del procés participatiu	7
2. Assistència i participació	8
2.1 Nombre de participants	9
2.2 Perfil de les participants	10
2.3 Llistat d'entitats participants	13
2.4 Qüestionari de satisfacció	14
3. Resultats: anàlisi i síntesi de les propostes rebudes	15
3.1 Dinàmica inicial	16
3.2 Recollida de propostes entorn els àmbits d'ús públic i social, viure i treballar al parc i patrimoni natural i cultural	17
3.2.1 Metodologia	18
3.2.2 Ús públic i social	18
3.2.3 Viure i treballar al Parc	35
3.2.4 Patrimoni Natural i Cultural	49
3.3 Dinàmica de comunicació	57
4. Conclusions i dades clau	61
4.1 Dades clau	62
4.2 Línies d'acció estratègica	65
Annex 1 - Avaluació global: qüestionaris d'avaluació	73
Annex 2 - Llistat de paraules de la dinàmica inicial	81
Annex 3 - Exemples de projectes de referència	83
Annex 4 - Pla de comunicació del procés participatiu “El parc t'escolta”.	89

1 | INTRODUCCIÓ

Aquest document és l'informe de resultats del procés participatiu que s'ha realitzat al Parc Natural de Montsant entre al llarg del 2023. En ell s'hi detallen els objectius, la metodologia emprada, els resultats obtinguts i un anàlisi en forma de línies estratègiques clau. El procés participatiu en sí, es va desenvolupar la tardor de 2023 i es van realitzar tallers en els 9 municipis que tenen territori dins del Parc Natural de la Serra de Montsant.

1.1 | ANTECEDENTS I CONTEXT

El Parc Natural de la Serra de Montsant és un dels espais més singulars de Catalunya. Va ser declarat el 30 d'abril de 2002 pel Parlament de Catalunya, amb una superfície de 9.242 ha., amb l'objectiu de protegir els seus valors geològics, biològics, paisatgístics i culturals, respectant el desenvolupament sostenible dels seus aprofitaments. La població dels municipis que envolten el Parc Natural actualment són 2.638 habitants censats (2022).

Després de 20 anys d'existència, el parc natural inicia un procés participatiu en els municipis que tenen territori dins de l'àmbit del parc natural, amb la voluntat d'escoltar la veu de veïns i veïnes, entitats i empreses locals, per recollir visions i propostes de millora relacionades amb l'ús públic i social, el patrimoni natural i cultural i les implicacions de viure i treballar a aquest territori. Alhora, vol potenciar el vincle entre les persones que habiten aquest territori, l'espai natural protegit i l'equip gestor del parc.

Des de la seva creació s'han fet diverses accions per implicar als habitants i fer-los partícips de la gestió del territori de la serra de Montsant. Els precedents principals que han inclòs processos de participació en aquest sentit han estat:

- Agenda 21 (2007-08)
- Aproximació a les percepcions socials del Parc Natural de Montsant (2009)
- Carta Europea de Turisme Sostenible (certificació 2016 i renovació 2021)
- Declaració de Zona de Protecció Lumínica i Acústica del Parc Natural de Montsant: Àrea d'influència 2018 i Pla d'accions ZEPQA (2023)

1.2 | OBJECTIUS DEL PROCÉS PARTICIPATIU

Els objectius d'aquest procés de participació ciutadana són:

- Analitzar la percepció que després de vint anys tenen els diferents actors socials vinculats amb el parc.
- Detectar problemàtiques o conflictes que requereixin consens i treballar en propostes de millora per resoldre-les.
- Analitzar els canals de comunicació entre el parc i els habitants del territori per saber si són eficaços i òptims i recollir propostes de millora.
- Analitzar com es poden enfortir dinàmiques que millorin el vincle entre el parc i el territori i fer propostes.

1.3 | EIXOS DE DEBAT EN LES SESSIONS

El procés de debat s'ha estructurat en 4 eixos de debat:

ÚS PÚBLIC I SOCIAL:

L'ús públic i social és el conjunt d'activitats, serveis i equipaments que ha de facilitar l'administració de l'espai protegit per tal d'apropar els visitants als seus valors naturals i culturals, d'una manera ordenada, segura i que garanteixi la conservació i la difusió d'aquests valors a través de la informació, l'educació i la interpretació ambiental.

VIURE I TREBALLAR AL PARC:

En aquest àmbit, s'hi engloben totes aquelles activitats econòmiques i educatives que es realitzen dins l'àrea de l'espai protegit, i que necessàriament han de coordinar-se (per exemple mitjançant tràmits administratius) amb l'òrgan gestor del parc per tal que existeixi una convivència amb la diversitat d'usos de l'espai protegit.

PATRIMONI NATURAL I CULTURAL:

La serra de Montsant és un dels espais més singulars de Catalunya. Entre els objectius del Parc hi ha la conservació de la seva biodiversitat, i posar en valor el patrimoni natural i el patrimoni cultural material i immaterial de la serra.

Concretament, s'ha parlat de paisatge, fauna, flora, geologia, arquitectura popular, espiritualitat, etc.

COMUNICACIÓ:

La comunicació de tot el que passa al parc, ja sigui a nivell d'activitats, recerca, les actuacions de gestió, etcètera, condiona la participació i el coneixement per part de la població local dels beneficis de l'espai protegit i del model de gestió que fa el parc. La comunicació a través dels diferents canals que s'ha analitzat en els tallers realitzats.

Més endavant s'especifiquen les temàtiques que s'han abordat dins de cada eix de treball.

1.4 | SESSIONS PARTICIPATIVES EN EL TERRITORI

El procés participatiu "El parc t'escolta" s'ha desenvolupat a través de 9 tallers participatius en els 9 pobles que tenen territori dins del parc natural.

Les sessions s'han dut a terme durant 3 setmanes, els dimarts, dimecres i dijous de 18 a 20 h.

El calendari ha estat el següent:

- Dimarts 17 d'octubre a Cabacés, a la Sala de la Societat.
- Dimecres 18 d'octubre a La Bisbal de Falset, a la sala d'actes de l'Ajuntament.
- Dijous 19 d'octubre a Margalef, a la Sala Polivalent.
- Dimarts 24 d'octubre a La Morera de Montsant, a la Seu del Parc Natural de Montsant.
- Dimecres 25 d'octubre a Cornudella de Montsant, a la sala d'actes de l'Ajuntament.
- Dijous 26 d'octubre a Ulldemolins, al Centre Cívic.
- Dimarts 07 de novembre a La Figuera, a la sala Euterpe.
- Dimecres 08 de novembre a La Vilella Baixa, al Local Social.
- Dijous 09 de novembre a La Vilella Alta, al Casal.

1.5 | CANAL PARTICIPA

Alhora, durant tot el procés participatiu també ha estat obert el **Canal Participa**, el canal de participació virtual de la Generalitat de Catalunya, que incloïa tota la informació i documentació del procés, així com un espai de participació en línia on poder fer aportacions, i rebre i donar suport a iniciatives presentades.

1.6 | FASES DEL PROCÉS PARTICIPATIU

El procés participatiu s'ha dividit en tres fases, cadascuna amb objectius específics. En la següent taula es mostren els diversos instruments informatius i participatius que s'han dissenyat i utilitzat en cada part del procés.

**TAULA 1:
FASES, OBJECTIUS I INSTRUMENTS DEL PROCÉS PARTICIPATIU**

FASE	OBJECTIU	ESTRATÈGIES I INSTRUMENTS
Fase informativa Període: 17/09/2023 a 16/10/2023	Donar a conèixer als actors clau i a la ciutadania els objectius del procés participatiu i les diverses formes de participació.	- Correu electrònic - Difusió mitjançant xarxes socials - Cartelleria als pobles - Pregó i aplicació ebando - Trucades a agents clau - Document base del procés participatiu - Portal Participa
Fase participativa Període: 17/10/2023 a 9/11/2023	Recollir propostes dels agents clau i de la ciutadania en general.	Sessions presencials: - Cabacés 17.10.2023 - La Bisbal de Falset 18.10.2023 - Margalef 19.10.2023 - La Morera de Montsant 24.10.2023 - Cornudella de Montsant 25.10.2023 - Ulldemolins 26.10.2023 - La Figuera 07.11.2023 - La Vilella Baixa 08.11.2023 - La Vilella Alta 09.11.2023 Participació online en paral·lel.
Fase d'elaboració de l'informe de resultats Període: 01/12/2023 a 31/01/2024	Elaborar les actes territorials i l'informe de resultats a partir de totes les aportacions realitzades presencial o telemàticament.	- Informació recollida a les sessions territorials. - Informació recollida de forma telemàtica.
Fase de retorn Període: 01/01/2024 a 01/05/2024	Fer arribar els resultats del procés participatiu a les participants, així com explicar el tractament de dades dut a terme.	- Informe dels resultats de cada sessió. - Informe global dels resultats del procés participatiu.

2 | ASSISTÈNCIA I PARTICIPACIÓ

En aquest apartat s'exposen diverses dades sobre el perfil i la tipologia de les persones participants a les diverses sessions del procés participatiu, així com les entitats d'on provenen. En l'Annex I es mostren els resultats de l'enquesta de satisfacció resposta per cadascuna d'aquestes participants al finalitzar cadascuna de les sessions presencials.

2.1 | NOMBRE DE PARTICIPANTS

Un total de 100 persones han participat al llarg de tot el procés participatiu per donar la seva opinió respecte el Parc Natural de Montsant i aportar propostes per enfortir el vincle d'aquest organisme amb el seu entorn. A més, en aquest procés hi han participat agents procedents de 17 entitats diferents, incloent l'administració pública, entitats locals, empreses del territori i ciutadania en general.

Aquest nombre total de participants s'ha extret dels llistats d'inscripció; tot i això, és important destacar que 6 de les persones assistents no van contestar l'enquesta de satisfacció perquè van haver de marxar abans de la finalització de la sessió.

És important destacar que la plataforma telemàtica Canal Participa no ha comptat amb cap aportació. Així doncs, podem afirmar que la participació ha estat exclusivament presencial. A partir dels gràfics podem observar que la mitjana de participants a cadascuna de les sessions ha estat d'11 persones, sent la sessió de la Bisbal de Falset la menys concorreguda, amb 4 assistents, i la de La Vilella Alta la que més, amb 16.

En les sessions en que hi han assistit 6 o més persones s'ha dividit el grup per facilitar el treball en petit grup i la participació dels veïns i veïnes, i en tots els casos cada petit grup ha comptat amb l'acompanyament per part d'algun membre de l'equip de dinamització.

**TAULA 2:
NOMBRE DE PARTICIPANTS I PERCENTATGE DE PARTICIPACIÓ
PER POBLE**

	NOMBRE DE PARTICIPANTS TOTAL PER POBLE	PERCENTATGE DE PARTICIPACIÓ SOBRE LA POBLACIÓ TOTAL
Cabacés	15	4,92%
La Bisbal de Falset	4	1,94%
Margalef	10	9,26%
La Morera de Montsant	7	4,40%
Cornudella de Montsant	12	1,20%
Ulldemolins	15	3,58%
La Figuera	12	10,00%
La Vilella Baixa	9	4,48%
La Vilella Alta	16	12,31%

En total han participat 100 persones en el procés participatiu "Montsant T'escolta" i s'han fet 9 tallers en 9 pobles. Això representa un 3,77% de la població total dels pobles consultats. La mitjana de participació de la població catalana en processos participatius impulsats per la Generalitat de Catalunya va ser d'un 0,04% els anys 2018 i 2019, molt similar a la del bienni anterior.

La participació sempre és un dels majors reptes a l'hora de desenvolupar processos participatius, en aquest cas considerem que s'han complert els objectius mínims de participació en el context de territori i de fet ha estat força elevada, més de l'esperat, en alguns dels pobles com és el cas de La Vilella Alta, Margalef o la Figuera. En canvi,

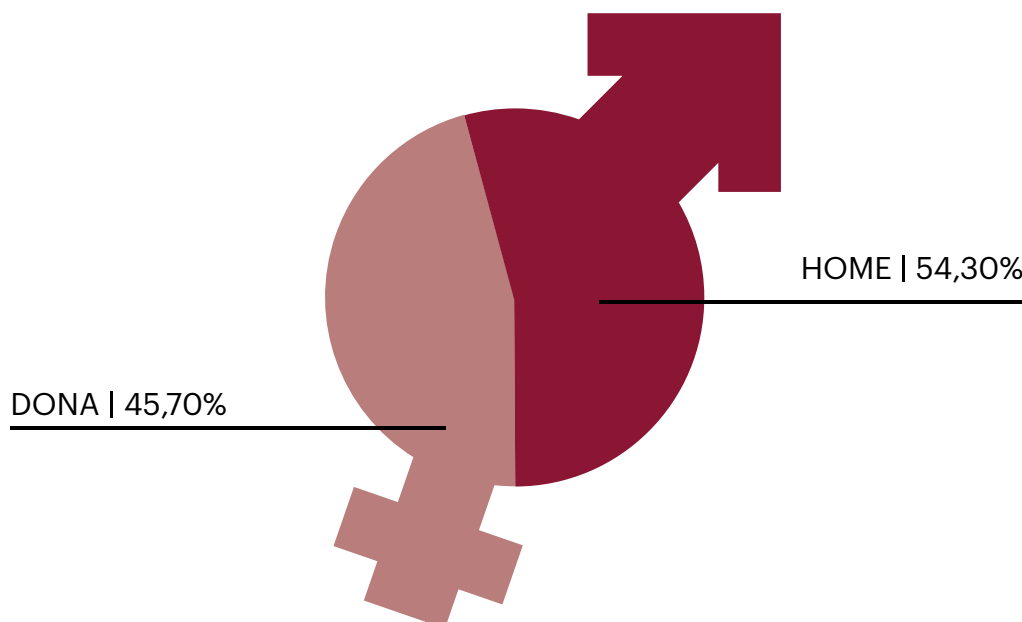
en d'altres, com Cornudella de Montsant o la Bisbal de Falset hi ha hagut una participació molt menor en relació amb la població total. Hi ha molts factors que poden influir en aquesta participació, com són proximitat física amb el parc, la sensació de presència dels òrgans del parc i les seves actuacions, la superfície de territori del parc dins el municipi, la visibilitat de les qüestions del parc en cada poble o les problemàtiques que afecten la població local que estan relacionades amb la gestió del parc.

2.2 | PERFIL DE LES PARTICIPANTS

Les dades presentades a continuació provenen de la informació recollida al final dels tallers mitjançant el qüestionari de satisfacció model de la Generalitat de Catalunya per a tots els processos participatius impulsats al territori. Tal i com s'ha comentat anteriorment, en el total de les sessions hi han participat 100 persones tot i que, per diversos motius, hi ha hagut 6 participants que no han respost aquestes enquestes. Per això el perfil dels participants i els resultats de satisfacció s'han configurat en base a 94 respostes.

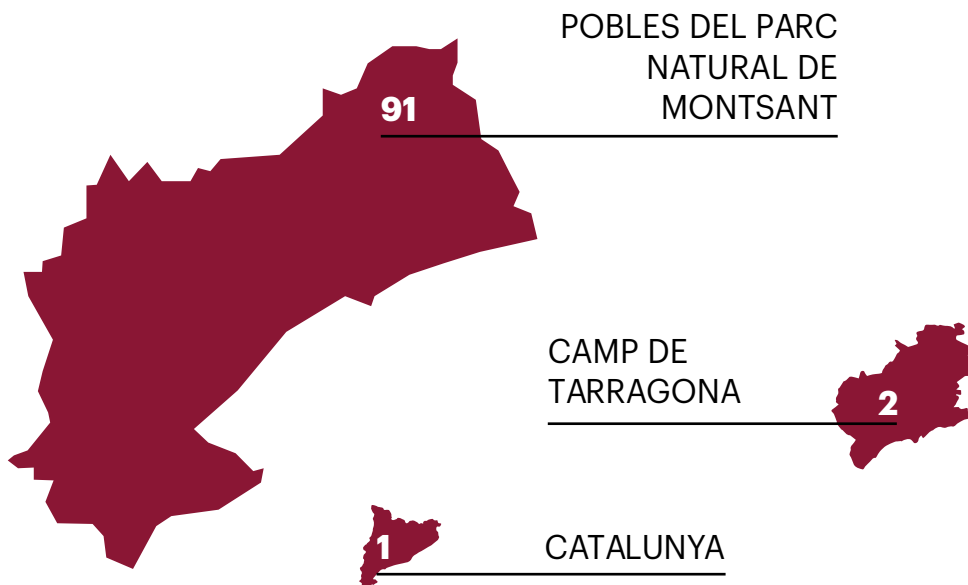
Les enquestes finals, a més de valorar el grau de satisfacció de les participants respecte la sessió i el seu desenvolupament, també han permès recollir informació sobre el seu perfil sociològic (sexe, edat, municipi de residència, etc.). Seguidament es mostren aquestes dades agregades.

GRÀFIC 1: GÈNERE DE LES PARTICIPANTS

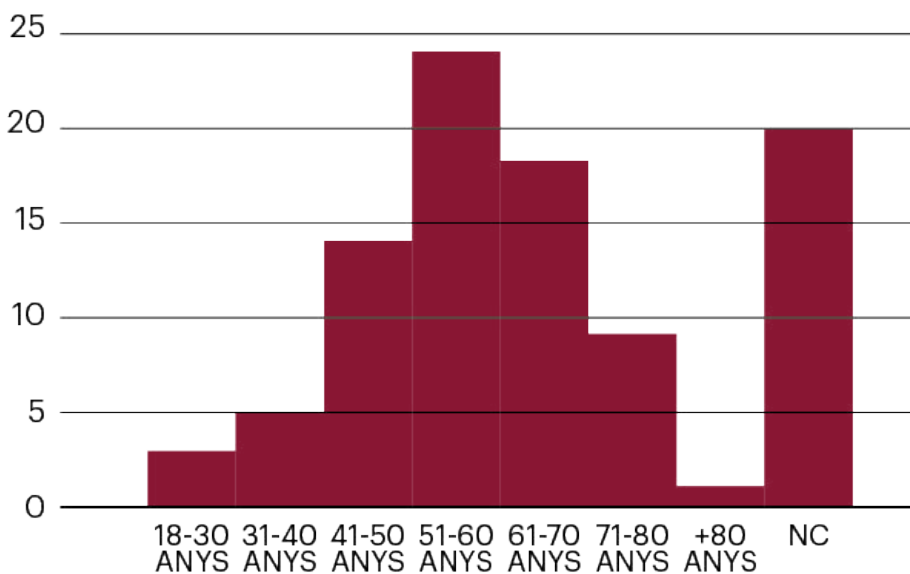
Tal i com podem veure en aquest gràfic, la participació en aquest procés participatiu ha sigut prou equitativa entre homes i dones, tot i que hi ha hagut al voltant d'un 5% més de participació d'homes que de dones.

GRÀFIC 2: MUNICIPI DE RESIDÈNCIA DE LES PARTICIPANTS

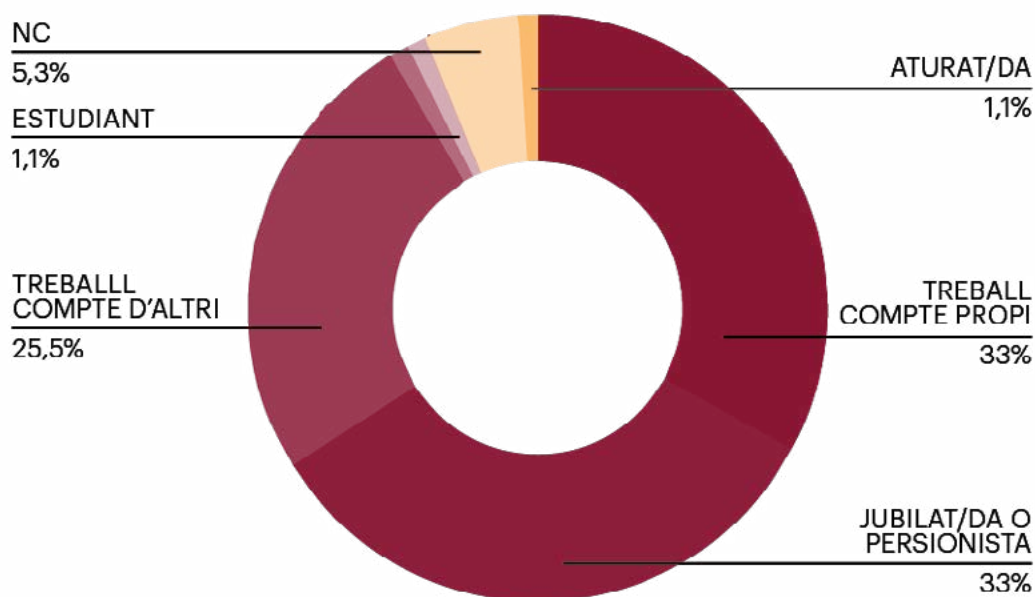
En el gràfic anterior es representa el lloc de residència de les persones participants. El 91% son residents als municipis del parc natural i només un 3% de les persones participants resideixen fora dels municipis del parc. Algunes persones que no hi resideixen però, pot ser que hi tinguin un vincle social o laboral i per això han assistit als tallers.

GRÀFIC 3: TOTAL DE PARTICIPANTS PER FRANJA D'EDAT

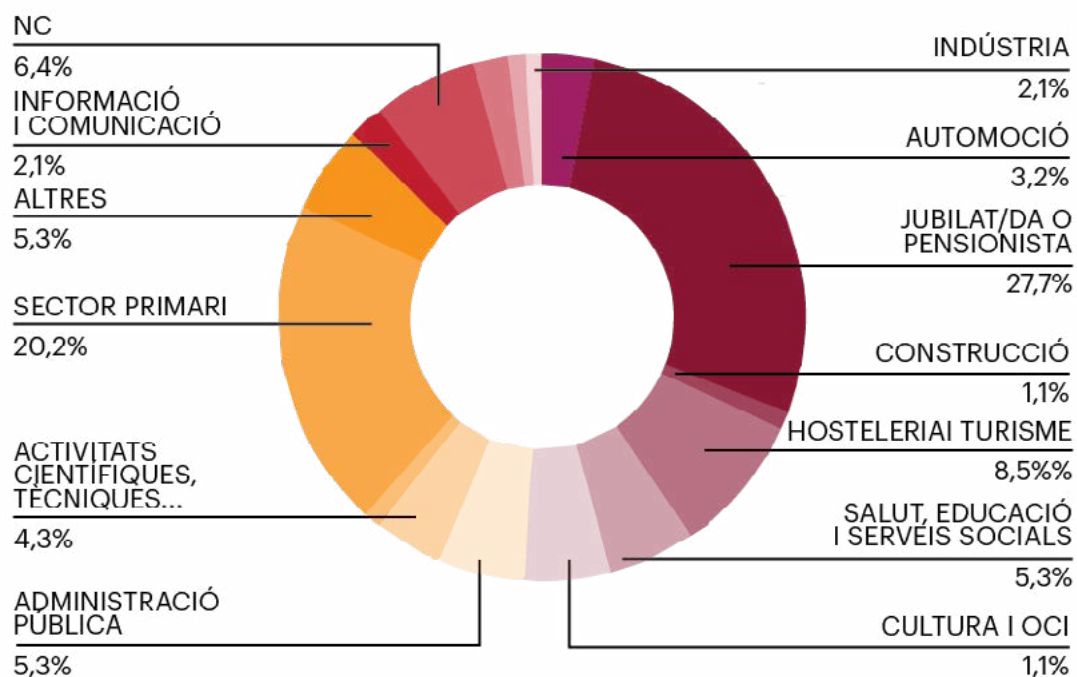

Amb els intervals de participació per edat, podem observar com al procés hi ha hagut participants de totes les edats, tot i que hi ha hagut una major assistència dels grups d'edat compresos entre els 40 i els 70 anys. Per altra banda, els grups amb menys participació han estat els de les franges més baixa i més alta. Finalment, també cal destacar la gran quantitat de persones que no han contestat aquesta pregunta.

GRÀFIC 4: SITUACIÓ LABORAL DE LES PARTICIPANTS

GRÀFIC 5: SECTOR PROFESSIONAL DE LES PARTICIPANTS

A nivell de situació laboral, podem observar com la majoria de participants treballen per compte propi o estan jubilats (33,3%), mentre que un altre gran grup (25,5%) treballa per compte aliè. En el segon gràfic podem observar com, més enllà del grup de jubilats, el col·lectiu més nombrós és aquell que treballa en el sector primari (20,2%), seguit de les persones que treballen a l'hostaleria i turisme (8,5%). Tot i això, el gràfic mostra una gran dispersió de sectors d'activitat, amb fins a 12 categories diferents representades.

Cal destacar que aquesta informació ha estat extreta de les enquestes de valoració anònimes que es realitzaven posteriorment a les sessions. Per aquest motiu és possible que les dades no corresponguin amb la informació oficial. Per exemple, veiem que la pagesia està molt representat, amb més d'un 20% de la participació total, però la majoria de pagesia que va venir a les sessions son persones jubilades que segueixen exercint l'ofici. La presència de pagesia professional en actiu va ser molt menor del 20%, tot i que hi va ser present i va fer aportacions en relació amb l'activitat agrària i la gestió del parc.

2.3 | LLISTAT D'ENTITATS PARTICIPANTS

En les diverses sessions participatives han assistit persones representants o que formen part de les entitats detallades en la propera taula. Totes aquelles persones que no participen de cap entitat o que volien sortir representades a nivell individual es recullen en l'última categoria -particulars-.

TAULA 3: LLISTAT D'ENTITATS PARTICIPANTS

ENTITAT/ADMINISTRACIÓ/EMPRESA	NOMBRE DE PARTICIPANTS
Associació de dones de Cabacés	3
Associació de jubilats de Cabacés	2
Comunitat de regants de Cabacés	1
Associació d'Escalada de Margalef	2
Associació de Defensa Forestal La Morera de Montsant	1
Brigada del Parc Natural de Montsant	1
Associació Excursionista Cornudella de Montsant	2
Associació de veïns d'Albarca	1
Cooperativa agrícola de Cornudella de Montsant	1
Associació de Defensa Forestal d'Ulldemolins	1
Associació Excursionista Montsant	3
AMPA Escola Montsant d'Ulldemolins	1
Cooperativa Agrícola d'Ulldemolins	2

ENTITAT/ADMINISTRACIÓ/EMPRESA	NOMBRE DE PARTICIPANTS
Comissariat	1
Prioritat	8
Cases rurals i altres serveis turístics	11
Ajuntaments	58
Particulars	100

2.4 | QÜESTIONARI DE SATISFACCIÓ

El qüestionari de satisfacció, com ja s'ha comentat, és un qüestionari model que s'empra en tots els processos participatius impulsats per la Generalitat de Catalunya.

Els resultats s'han analitzat conjuntament per a tots els municipis, donat que no hi havia diferències remarcables entre ells.

Els resultats del qüestionari de satisfacció agrupats es poden trobar a l'Annex 1.

3 | RESULTATS: ANÀLISI I SÍNTESI DE LES PROPOSTES REBUDES

3.1 | DINÀMICA INICIAL

Cadascuna de les sessions participatives s'ha desenvolupat seguint el mateix guió. A mesura que les participants anaven arribant, se'ls demanava que escrivissin què era per ells el Parc Natural de Montsant, mentre s'anaven projectant fotografies d'aquest territori i de diverses activitats que s'hi duen a terme.

Aquesta dinàmica inicial pretenia situar en context a les assistents, i facilitar l'inici de la reflexió entorn a la Serra de Montsant.

Els conceptes i paraules que apareixen amb una grandària superior són aquells que més han aparegut a la dinàmica inicial i, en canvi, aquelles més petites són les que s'han esmentat menys.

El llistat sencer de paraules i conceptes sorgits de la dinàmica es poden trobar a l'Annex 2.

IMATGE 1: CONCEPTES EXTRETS AL VOLTANT DE LA CONCEPCIÓ DE LES PARTICIPANTS SOBRE MONTSANT.

En el núvol de paraules observem aportacions que responen a dos elements diferents: què m'aporta o en què em fa pensar el territori del parc (tranquil·litat, silenci, bellesa, vida) o bé que ha suposat per a mi la declaració de parc natural i un ens de gestió associat (traves, gestió, ens llunyà, etc).

Les paraules més repetides són: vida, naturalesa i patrimoni.

3.2 | RECOLLIDA DE PROPOSTES ENTORN ELS ÀMBITS D'ÚS PÚBLIC I SOCIAL, VIURE I TREBALLAR AL PARC I PATRIMONI NATURAL I CULTURAL

En aquesta dinàmica les participants es dividien en diversos grups, que treballaven alhora sobre uns temes prèviament establerts i anaven rotant, de manera que tots els grups tenien un quart d'hora aproximadament per treballar cadascun dels àmbits de treball.

Es va decidir treballar en grups per permetre debats més centrats i endreçats, promoure la participació de les persones que els costa més parlar en públic i facilitar la recollida endreçada de la informació.

Els àmbits de treball han estat:

ÚS PÚBLIC I SOCIAL

Àrees de lleure, equipaments i punts d'informació, pistes i senyalització, regulació d'activitats del Parc i normativa, infraestructures, turisme sostenible, accés al Parc, visitants, etc.

VIURE I TREBALLAR AL PARC:

En aquest àmbit s'han estructurat les propostes en els següents temes: producció agrària i ramadera, pastura, caça, producte local i biodiversitat cultivada, gestió forestal i aprofitament silvícola, economia local, fixació de població al territori i altres usos i activitats tradicionals, educació ambiental, participació i governança, serveis i tràmits i estructura del Parc Natural de la Serra de Montsant.

PATRIMONI NATURAL I CULTURAL:

En aquest àmbit s'han estructurat les propostes en els següents temes: paisatge, espiritualitat, fauna, flora, patrimoni cultural i arquitectura popular, geologia i recursos hídrics.

Alhora, les propostes que calia aportar en cadascun dels blocs eren en forma d'**Elements positius, Elements a millorar i Propostes de millora.**

IMATGE 2: PROPOSTES RECOLLIDES EN UN DELS BLOCS DE TREBALL DURANT AL SEGONA DINÀMICA

3.2.1 | METODOLOGIA

A continuació es mostren els resultats conjunts i treballats dels 9 municipis (per veure les aportacions separades per cada poble es poden consultar les actes disponibles de cada un d'ells). S'han revisat totes aportacions de tots els àmbits i s'han ordenat per les temàtiques a les que fan referència. Per exemple, si en l'espai de debat d'ús públic i social es van fer propostes relacionades amb patrimoni natural, aquestes s'han reorganitzat i recollit en l'àmbit de patrimoni natural. Les aportacions que fan referència a dos àmbits diferents s'han mantingut en els dos àmbits. També s'han ajuntat les aportacions realitzades en diferents poblacions, a fi de simplificar la interpretació de la mateixa informació, tractant de mantenir el contingut i l'originalitat literal de les aportacions redactades per les persones participants (d'aquesta manera s'ha evitat perdre informació en el procés).

En un segon pas, aquestes s'han dividit en els àmbits a les que fan referència, per tal de tenir una visió amb major concreció. I també s'ha mantingut el nom del municipi que ha fet l'aportació, o el conjunt de municipis. L'arbre d'àmbits ha estat el següent:

TAULA 4: DESCRIPCIÓ DE LES 3 ÀREES TREBALLADES EN LA SEGONA DINÀMICA DEL TALLER

ÚS PÚBLIC	VIURE I TREBALLAR	PATRIMONI NATURAL I CULTURAL
<ul style="list-style-type: none">- Pistes i senyalització- Infraestructures i àrees de lleure i d'interès- Turisme sostenible- Punts d'informació- Activitats del parc- Regulació de les activitats del parc i normativa	<ul style="list-style-type: none">- Producció agrària i ramadera- Pastura- Caça- Producte local i biodiversitat cultivada- Gestió forestal i aprofitament silvícola- Economia local, fixació de població i altres usos i activitats tradicionals- Educació ambiental- Participació i governança- Serveis i tràmits- Estructura del Parc	<ul style="list-style-type: none">- Paisatge- Espiritualitat- Fauna- Flora- Patrimoni cultural i arquitectura popular- Geologia i recursos hídrics

3.2.2 | ÚS PÚBLIC

PISTES I SENYALITZACIÓ

ELEMENTS POSITIUS

Bona feina durant els darrers 20 anys marcant senders, creant itineraris i mapes.

Cabacés

La xarxa de camins que hi ha al parc, els senders estan nets. Bona senyalització, concretament es comenta als entorns de Cornudella, a la Serra Major, i els itineraris i llocs singulars.

La Bisbal de Falset
Cornudella de Montsant
La Figuera
Cabacés

La gestió i equilibri, des del meu punt de vista, és correcte i està tot prou ben senyalitzat. Cornudella de Montsant

ELEMENTS A MILLORAR

Millorar els camins. Netejar els senders creats recentment. Manteniment de la xarxa de camins interns. La gent comenta al punt d'informació que hi ha trams perduts. Millorar la xarxa de camins principals. Neteja continua dels camins, graus i barrancs on s'escaigui. Cabacés
La Morera de Montsant
Ulldemolins

Marcatge dels camins: evitar la sobresenyalització, homogeneïtzar la senyalètica, revisió i renovació dels cartells malmesos. Cabacés
La Morera de Montsant
Cornudella de Montsant
La Figuera

La senyalització en alguns punts és deficient: Cabacés

- Itinerari de l'aigua i renovació dels cartells informatius de l'itinerari de la flora (Cabacés).
- Senyalització en l'accés del camí de Cavaloca per prohibir el pas de vehicles motoritzats que no siguin població local que viu a la zona o té terrenys propis. Repassar el camí de cavaloca.
- El camí dels cartoixans (camí de Cavaloca) és impracticable, arreglar el camí de Cavaloca (està molt malament) i hi viu gent
- Crear un circuit de motos o de bicicletes diferent al dels excursionistes per evitar conflictes.
- Col·locar un cartell informatiu més gran a la Covassa per conèixer la seva història.

Les indicacions a rutes de la Bisbal, porten a equivocacions. La Bisbal de Falset

- Posar més indicadors. P.e.: a l'Enjub de cal Basílio encara no està senyalat i fa anys que en portem parlant i està a 10 metres d'una ruta. Promocionar la ruta circular de la cova.
- Ajuntar la pista forestal de Margalef a la Bisbal per anar en bici (com una via verda). Són uns 500 metres que no passa bé perquè hi ha un barranquet (potser s'hauria de posar passadors de fusta).
- Venir més a netejar senders a la Bisbal (encara que no siguin del parc). Tenim poca terra a dins del parc a la Bisbal.
- Posar tanques al camí de la carretera que puja cap al pont (aparcament entrada), perquè si no pujen motos i trenquen els camins. També al camí empedrat del pont.
- Millora de la conservació del sender de la Cova Foradada fins a l'aljub del Pla d'en Junquet.

Cal una neteja de gran quantitat de camins (tallar branques, obrir bé els camins):

- L'itinerari que et porta a la Cova del Teix (Margalef)
- Obrir més camins, més senyalitzacions i netejar itineraris i camins que ja existeixen.
- Revisar les passarel·les que creuen el riu. Menció al Barranc de Ganyes.
- Algunes de les fletxes de senyalització estan mal marcades (concretament al Serrall del Mariango, al Mas Serrador i al camí de Cabacés - Margalef). Algunes senyalitzacions o marques s'estan envellint.
- Col·locar cartells amb advertències sobre la perillositat a la Cova de la Taverna.
- Construir aigüassos (per evitar l'erosió del camins). La plataforma del Camí del Crostó té la plataforma plena de pols o pedres soltes que quan plou s'acaba erosionant.
- A l'itinerari de vegetació els arbres indicats han mort i els plafons estan craquelats i esblanqueïts.

Margalef

Cal homogeneïtzar les senyalitzacions i que totes siguin iguals.

- Hi ha un excés de senyalitzacions en alguns punts concrets.
- Manteniment i renovació dels elements dels itineraris de flora i d'informació patrimonial (plafons envellits...)
- Calen actuacions de neteja i condicionament al Camí de Fontanar.
- Millorar la senyalització que va cap a l'ermita de Sant Blai (Morera)

La Morera de Montsant

Fer una revisada general de la senyalització:

- Camí d'Albarca a Montsant (a peu, 20 minuts, el que més s'utilitza), millorar el primer tram. Alhora, el sensor de freqüentació hauria de ser aquí.
- . Senyalització del camí dels cartoixans: Cornudella - Albarca (racó del carro).
- . Senyalització del camí dels cartoixans Cornudella - La Morera.
- . Senyalització a l'inici del camí GR de Cornudella a Sant Joan de Codolar, hi ha una trifurcació confusa.

Cornudella de Montsant

- Poca actuació en la neteja de camins per part de la Brigada.
- Recuperar els accessos a llocs difícils.
 - Arreglar el camí de la cova del pedrer, al racó de les falles, per la part esquerra. Està brut i acondicionar la font.
 - El Toll de l'ou és un punt clau pels caminants i visitants perquè des d'allí es va a molts puestos. Cal que estigui net i indicat.
 - El camí de St. Bartomeu fins a la Sella està perdut.
 - El camí de la Cova fumada que puja per la dreta del barranc de Videumà enllaça cap a la Serra Major i el barranc de la Falconera fins al Clot del cirer. Estan perduts i cal arreglar-los.
 - A l'engolidor, al costat esquerra posar una sirga i fer un pas per allí. Ara hi ha una corda vella.
 - Posar passarel·les a les Cadolles fondes.
 - Al Barranc de la Font Grogà hi ha un cotxe abandonat.
 - Fontalba, posar nom com a lloc per visitar. És un lloc emblemàtic que es podria transformar en un punt d'interès.
 - Arreglar la Font de la Gleva. Hi ha una pintada.
 - Posar un pont sobre el riu, que va a Sant Bartomeu. Reconstruir-lo.
 - Arreglar el camí del Pont Natural fins a l'Aiguabarreig i posar una barana dalt.
 - Més senyalització als camins del parc i sobretot al GR pel despreniment. Arreglar el despreniment del GR.
 - Els cartells estan deteriorats, sobretot al pas de carro dels canyamassos que indiquen les ermites.
 - Recuperació de camins antics com el de les falles fins el bosc Franquet.
 - Repassar els cartells i posar noms reals o com s'ha dit tota la vida a alguns elements del parc: Pla de la Mola : Pla l'Olla // Racó dels Teixos: Racó del Guas // Cova de l'Argamassa : Cova Fumada.
 - Arranjar la pista de darrere del refugi de Sant Antoni.
 - Arreglar el camí d'Ulldemolins al Mirador, a les coves roges, a Bolet, a Sant Bartomeu i l'excursió de la mirada aèria del Congost de Fraguerau (Serrall de les espadelles, la sella, el bolet i tot el camí de la serra de la Llena).
 - Neteja i senyalització del camí del Pi de la Carabasseta a l'ermita de la Mare de Déu de Montsant.
 - Neteja i senyalització de camins al voltant dels pobles, per famílies i gent gran.

Ulldemolins:

Manteniment de camins:

- El del Grau de la Figuera a la Vilella Baixa.
- Camí arreballat i tallat a l'últim tros cultivat amb vinya al camí de la Figuera - Vilella Baixa.
- Cal fer tasques de manteniment al camí de la Figuera a Cabacés i de la Vilella a la Figuera.
- Possibilitat de vincular el sender del Guixar fins a la Roca Foradada amb una via ferrada.
- Equipament d'una nova via ferrada a la Roca Foradada, vinculat al sender del Guixar de la Figuera.
- Recuperar el sender del Guixar fins a la Roca Foradada i el Coll dels Solans de Baix, per les vistes panoràmiques a Montsant.

La Figuera

Hi ha un deteriorament de senyals als itineraris.

Vilella Baixa

- Itinerari de flora
- Hi ha senyals duplicades en alguns camins.
- Al GR-171 km.23, a la pista de la Figuera, abans de passar el riu, falta senyalització a la cruïlla a causa del deteriorament.

Només es netegen els camins dels caminants. Falta netejar els grans que son accessos a finques i demés.

Vilella Alta

- L'itinerari M6 de la Vilella Alta s'ha tancat per la conservació animal i no se n'ha proposat un altre.
- El grau del pi està totalment abandonat, brut i d'impossible accés.
- Arreglar el camí del Tormo (el camí del Tormo s'ha perdut) i el camí dels Pics.
- Senyalitzar en els camins o carreteres, el moment en què entres al parc natural
- Arranjar el camí del Grau del Pi al barranc de la font de l'àliga i el Tormo com a itinerari M6 a la Vilella Alta.
- Neteja del camí a la bassa del Tormo de la Vilella Alta, ja que els camions de bombers no hi poden arribar.
- Arranjar el camí a la cova - Grau de la Vilella Alta.
- Recuperar el Grau de la Guineu.

PROPOSTES

Especificar graus de dificultat en els itineraris i camins, i també especificar si es permet el pas de bicicletes o motocicletes. En comptes de posar solament el temps de durada d'una ruta als cartells, es podria complementar amb KM i desnivell. Cal fer pedagogia als usuaris de les característiques del camins, ja que molts fan activitats excursionistes sense saber els nivells o els perills.

La Morera de Montsant
Ulldemolins
La Vilella Baixa

Canviar el tipus de senyalització en relació als materials que s'utilitzen perquè puguin ser més duradors. Concretament en l'itinerari de la Flora i pel que fa a les descripcions de les varietats de flora.	Cabacés
Col·locar mapes concrets de la zona a les entrades dels diferents municipis o dels accessos al parc natural, destacant itineraris principals del municipi i llocs d'interès.	Cabacés
A l'hora de netejar camins pensar en si aquell serà ciclable i si ho és retirar còdols grans que poden provocar accidents.	La Morera de Montsant
Posar cartells a les zones de pernocta o afluença de furgonetes sobre les bones pràctiques a l'hora de fer necessitats.	La Morera de Montsant
Indicar on els usuaris turistes poden llençar les escombraries ja que a la Morera es treballa amb recollida selectiva i no tenen contenidors. (Especificar els horaris de la deixalleria de Cornudella).	La Morera de Montsant
Crear material explicatiu de la ruta dels Cartoixans, en detall.	Cornudella de Montsant
Elaboració d'un tríptic sobre la Cova de Santa Llúcia i la Guerra Civil (trinxeres, cementiri,...) per disposar-ne als punts d'informació del parc natural.	La Bisbal de Falset
Oferir oficialment els itineraris per alguna App tipo Wikiloc per recomanar.	Cornudella de Montsant
Millorar els cartells informatius que són pròpiament del parc perquè siguin més visibles (en comptes de posar-los a les escoles, posar-los a la plaça del poble, per exemple.)	La Figuera
Recuperar la xarxa de camins antics que unien els pobles a peu!	La Figuera
Posar cartells informatius de diferents tipus de boscos o vegetació que té el Montsant.	La Figuera

Fer senyals seguint la idea de les senyals de Reus Esportiu. La Vilella Baixa

Posar indicadors QR als desviament dels pobles o al poble amb informació d'interès i normatives. La Vilella Baixa

Renovar els plànols i els pósters de davant de l'escola i l'entrada del poble perquè estan cremats. La Vilella Baixa

Millorar els camins i carreteres a nivell de parc. També les carreteres entre els pobles. Accés de seguretat en cas d'incendi i per a que tinguin un bon accés la gent que treballa en el territori del parc i la pagesia. Cabacés

Crear un inventari de camins on aparegui si són d'ús públic o privat i designar quins usos té. La Vilella Baixa

Preguntar a les associacions excursionistes, caçadors, ... quins camins arreglar, que sigui més participatiu. Ulldemolins

INFRAESTRUCTURES I ÀREES DE LLEURE I D'INTERÈS

ELEMENTS POSITIUS

Acondicionament del mirador del cel nocturn. La Bisbal de Falset

L'Àrea d'Acollida per furgonetes ha funcionat molt bé. Margalef

Donar les gràcies a les dos Ermites que tot i les seves traves treballen dia a dia! Ulldemolins

La creació de zones lúdiques i d'esbarjo. Equipaments a tots els municipis. Cornudella de Montsant

Bona zona d'aparcament i bons allotjaments com a iniciativa privada. Cabacés

ELEMENTS A MILLORAR

Cal millorar la infraestructura en general.	Margalef
Cal millorar la infraestructura en general. Fonts d'aigua tancada als estius provoca que senderistes i ciclistes no trobin aigua al poble quan acaben el seu itinerari. Recuperar les fonts amb els caçadors. D'antigues n'hi ha moltes.	Cabacés La Vilella Alta
Fer un manteniment constant i freqüent en diferents àrees. No venir un dia a netejar i després no tornar en un any. A principis de la creació del parc natural es va invertir molt però després no s'han pogut mantenir les infraestructures, el camins, la senyalització, etc.	La Vilella Alta
Àrea de lleure de la Foia (Cabacés): <ul style="list-style-type: none">- Manca d'una regulació en l'accés. Controlar amb alguna barrera o personal sobretot en èpoques de més afluència.- Preocupació per l'ús de barbacoes quan no hi ha aigua.- Massificació en època de Setmana Santa i durant l'agost. Proposta de posar una quota d'accés a la Foia per grups, en temporada alta (setmana santa i agost).- Recollida selectiva als punts de recollida de residus del camí de la Foia (només hi ha rebuig, vidre).- Proposar el pagament per pernoctar a l'àrea de lleure de la Foia i així poder invertir els diners en el control d'accessos i la conservació de la zona.	Cabacés
Recollida de brossa a les àrees recreatives: més contenidors, més sensibilització, més recursos humans. <ul style="list-style-type: none">- Proposta: fiança per la gent que passa, en el punt d'informació, a la seu del parc, ajuntaments.. i si tornen amb la seva brossa recollida se'ls hi retorna (però difícil de controlar).- Els PN s'hauria de fer càrrec de les despeses de deixalles que deixen a les ermites (Ulldemolins) i no aporten cap benefici als caminadors.- Posar punts de recollida de brossa a les sortides del parc.- Margalef: hi ha problemes amb les zones de brossa. Portem 3 punts diferents i queden tots plens i els 2 últims acaben embrutant el riu.	Cabacés Ulldemolins Margalef

Aparcaments d'autocaravanes:

- L'àrea de lleure (Vilella Baixa) s'omple d'autocaravanes perquè reboten escaladors que no troben lloc a l'àrea d'acollida de Margalef.

- Senyalitzar millor les zones d'acampada i de furgo/caravana

- Morera: definir molt bé les zones d'aparcament de furgonetes. Els espais d'aparcament estan pensats per cotxes i quan arriba una furgoneta envaeix un parell d'aparcaments. Fer un espai d'acollida només per furgonetes i caravanes, amb els serveis mínims.

La Vilella Baixa
Ulldemolins
La Morera de Montsant

L'informe de freqüentació del parc, ja que per algunes parts s'ha valorat com a "tendencios". Falten serveis per a escaladors.

Margalef

PROPOSTES DE MILLORA

Augmentar els **aparcaments** als diferents sectors. Cal introduir aparcaments indicats als peus dels sectors d'escalada, o en espais molt propers ja que la gent aparca a les entrades de trossos o camins transitats per pagesos. Introduir basures pel manteniment d'aquests espais nets.

Ordenar espai vial d'accessos. En dies concrets i en general (amb ajudants).

Margalef
Cornudella de Montsant

Àrees d'interès:

- La Figuera Promocionar els camins i l'ermita de Sant Pau per fomentar el turisme. La Font Vella de pedra seca, marcar-la com un punt d'interès.

- Vilelles: Recuperar l'àrea de lleure de la Font Vella. Que el parc natural incentivi i ajudi amb recursos a les àrees de lleure per fer-les més grans per acollir furgonetes.

La Figuera
La Vilella Alta
La Vilella Baixa

Refugis:

- Cabacés: crear ajudes econòmiques per part de l'administració per muntar un refugi al poble ja que forma part de la travessa de Montsant.

- La Figuera: donar suport econòmic per reobrir el refugi.

- Ulldemolins: ajudar econòmicament als equipaments com les ermites per poder renovar estructures. o que les persones que viuen a les ermites i mantenen els espais no hagin de pagar cap lloguer.

Cabacés
La Figuera
Ulldemolins

No hi ha WC a l'entrada del parc per la Bisbal (al pàrquing de les barbacoes).

La Bisbal de Falset

Quan tanquen el PN per Alfa 3 també tanquen accessos i equipaments del parc, com ara l'Ermita de Sant Antoni que es veu molt afectada. Possibilitat d'indemnització per les pèrdues durant la restricció del Pla Alfa 3 pel que fa al servei de l'Ermita de Sant Antoni.	Ulldemolins
Visualitzar més el parc a Albarca: crear algún equipament del parc o ajuntament o dels veïns a Albarca.	Cornudella de Montsant

TURISME SOSTENIBLE

ELEMENTS POSITIUS

Carta Europea de Turisme Sostenible (CETS) i ser punt Starlight. Com a una potent eina de reflexió. Tot i que es podria fomentar una participació més activa a nivell comarcal i sectorial (turisme i participació).	Cornudella de Montsant La Morera de Montsant
Els turistes són gent que li agrada la natura i que se suposa que és gent sana.	Ulldemolins
Fa anys va sorgir una iniciativa popular que consistia en obrir diferents camins i itineraris. El parc natural va col·laborar i es mantenen.	La Vilella Baixa
Bona convivència entre turistes i pagesos, ja que hi ha poc turisme.	La Vilella Alta
El turisme porta molta gent, i ha millorat amb l'òrgan del parc.	Margalef

ELEMENTS A MILLORAR

Pedagogia pels turistes en relació als excrements de gossos i els propis en mig dels camins o a zones puntuals. Educació ambiental als turistes, sobretot per la gestió de residus. Cal que aprenguin respecte per la manera de fer local.	Cabacés Ulldemolins
Molta freqüentació turística puntual, però intensa. P.e. hi ha un excés a Albarca.	Cornudella de Montsant
Transports en comú, per exemple, promocionar servei de bus o similar tant en turisme com quotidianament.	Cornudella de Montsant

Sostenibilitat del turisme. Promoció d'altres tipus de turisme.	Cornudella de Montsant Margalef
No es nota el benefici econòmic dins els municipi del turisme que ve a la zona del PN d'Ulldemolins. Es queden dins del parc i no baixen al municipi.	Ulldemolins
Els tríptics que s'ofereixen a les oficines del parc natural no engloben tots els temes i estan disponibles només en paper.	La Morera de Montsant
Fòrum de turisme: estaria bé que tingués més moviment i hi hagués més activitat.	La Morera de Montsant
Hi ha turisme al poble però la majoria no fa ús del Parc Natural.	La Vilella Baixa
Millorar les indicacions dels pàrquings, per a que siguin més adequades. Falta informació per la gent que ve de turisme del parc. Més cartelleria estratègica de les coses que es poden fer al parc. Falta infraestructura, en referència a la gestió del turisme. Millors indicacions per als aparcaments, per major convivència entre veïns i veïnes i turisme.	Margalef

PROPOSTES

Alberg de joventut oficial, per promocionar cicloturisme, esport, cultura (p.e. de la guerra civil) i natura (coves i prod. agrària). (economia local i turisme)	La Bisbal de Falset
Diversificar el turisme i descentralitzar-ho de Margalef (en el cas del col·lectiu escalador) a partir de noves rutes i camins. Per exemple hi ha altres zones properes que poden servir per descongestionar Margalef en moments de temporada alta: - Al Molí del Vilà o al Molí del Mig no hi ha cap explicació. Margalef compta amb molts molins hidràulics i es podria fer un itinerari de molins o fomentar a partir de cartells la història d'aquests. - Promocionar nous espais d'escalada per atraure més públic a la Bisbal. - Promocionar més els graus de la Vilella Alta. - Fomentar itineraris de fauna i flora. - Fer campanyes per promocionar el Mas Roger ja que portava tant de temps abandonat que actualment les ciutadanes no són conscients del seu estat actual ni de la potencialitat turística.	Margalef La Bisbal de Falset La Vilella Alta Cornudella de Montsant Cabacés

Rutes i transports disponibles. Com accedir amb transport públic als pobles o entorns del parc.

Cornudella de Montsant

Conscienciació als visitants que el bosc és de tots.

Ulldemolins

Potenciar la fotografia del cel nocturn a la zona nord del PN. Cel molt privilegiat sobretot a la zona entre el Congost del Fraguerau, Pantà de Margalef.

Ulldemolins

Materials interactius fins que es doni a conèixer els valors immaterials del parc. Emocionar a les persones visitants.

Cornudella de Montsant

PUNTS D'INFORMACIÓ

ELEMENTS POSITIUS

Hi ha hagut un augment d'opertura de punts d'informació els darrers anys. Que hi hagi un Punt d'Informació obert cada cap de setmana.

Cornudella de Montsant
La Morera de Montsant
La Bisbal de Falset

Bona informació dels punts d'informació.

Cabacés
La Morera de Montsant

El curs que ofereix el parc natural per acreditar-se com a PI, per als establiments amb persones formades.

Cornudella de Montsant
Cabacés
La Morera de Montsant

Control d'accessos.

Cabacés

Panells informatius que hi ha en els diversos espais.

La Bisbal de Falset

ELEMENTS A MILLORAR

Retirar les casetes de fusta que actuaven com a punt d'informació si no s'han de fer servir, o crear nous usos per a que compleixin altres funcions.

Cabacés
Ulldemolins
Margalef

Obertura del Punt d'Informació més dies, ja que està desaprofitat. P.e. per realitzar activitats o exposicions per la ciutadania. A Ulldemolins només està obert a l'estiu i durant els caps de setmana. Donar més usos per la ciutadania i no exclusivament pel turisme.

Cornudella de Montsant
Ulldemolins

Més enllà de donar informació del parc, haurien de servir per poder assessorar els visitants d'altres zones del parc i poder fer un acompanyament personalitzat. Més enllà de donar solament informació també haurien de servir per esponjar el turisme cap a zones i així equilibrar la freqüentació.

Cornudella de Montsant

No subcontractar els punts d'informació ni els temes culturals. Ja que genera poca proximitat.

La Vilella Baixa

PROPOSTES

Creació de nous punts d'informació:

- La Figuera: Manca un punt d'informació o de difusió al municipi (no cartells). Ara està a l'ajuntament però no arriba la població, podria ser al Local del Poble.
- Vilella Baixa: Rescatar la figura del PI perquè la Vilella és un lloc estratègic. Es podria proposar al personal de la botiga del poble (Cal Centro).
- Situar punts d'informació fixes sobre el Parc Natural de Montsant a cada poble, i garantir que estan oberts.
- Crear a cada poble un Punt d'Informació independent als que existeixen ja en allotjaments, entitats o serveis d'hosteleria.

La Figuera
La Vilella Baixa
Cabacés
La Morera de Montsant

Facilitar als establiments com ara la Cooperativa, el Café o el Museu material informatiu sobre el parc natural sense la necessitat que siguin PI o que participin al curs de PI.

Cabacés

Poder trobar un punt d'informació virtual a banda dels punts físics. Per exemple utilitzant codis QR. Així com tenir accesible un telèfon per poder rebre informació sobre itineraris o nivells.

La Morera de Montsant
La Figuera
La Vilella Alta

Donar un telèfon més visible perquè els turistes puguin trucar i informar-se sobre itineraris o nivells.

La Figuera

ACTIVITATS DEL PARC

ELEMENTS POSITIUS

Existeixen activitats repartides per tots els pobles. S'han fet concerts a diferents espais del parc natural per no concentrar a la gent en poblacions concretes. Les iniciatives com, el concert a les Ermites, donen molta vida.

Cabacés
La Figuera

Calendari i agenda d'activitats variat i complert. Activitats divulgatives per famílies per a conèixer millor el parc. Les activitats que es fan com exposicions, sortides i xerrades.

Cabacés
La Bisbal de Falset
Cornudella de Montsant
La Vilella Baixa

Descentralitzar les activitats als visitants als altres pobles. Crear itineraris d'interès per la zona, com el de flora que hi havia.

La Vilella Alta

Ens ofereix tota una varietat d'oci. Les informacions i activitats que genera i dinamitza el parc són interessant si les coneixes.

Margalef
La Figuera

Publicacions i opuscles monogràfics de molta qualitat.

Cabacés

Cursos que s'estan oferint des del parc, com el del Bon Coneixedor i el de Punt d'Informació.

Cornudella de Montsant

Existeixen moltes activitats relacionades amb l'entorn en un lloc petit com és Margalef, com els jaciments arqueològics, les coves, les ermites, el pantà, el Molí d'Oli o l'escalada.

Margalef

ELEMENTS POSITIUS

Les activitats que es programen, quan se suspenen cal que s'avisi als inscrits (no es va fer en un taller).

La Figuera

Que La Figuera sigui més present a les activitats que es programen des del parc natural.

La Figuera

Fer més activitats als altres municipis, està tot centralitzat a la Morera i els municipis petits queden fora. La Vilella Alta

Falten activitats per a infants i joves al voltant de Montsant. Cornudella de Montsant

PROPOSTES

Utilitzar les diferents exposicions que s'han desenvolupat en un municipi perquè puguin anar rotant per altres pobles del parc natural. Concretament les exposicions i produccions dedicades al foment del turisme. Cabacés
Cornudella de Montsant

Organitzar iniciatives per col·lectius d'escaladors per tal d'arreglar camins i accessos. Margalef

Acció conjunta amb les entitats esportives. Més coordinació per la conservació del medi. Cornudella de Montsant

Actualització i reactivació en fer més trobades de les formacions dels Punts d'Informació (Restaurants i hotels). El curs hauria de ser un procés que s'anés actualitzant. Cornudella de Montsant

Crear activitats a Albarca relacionades amb el cereal (ús públic i agricultura) o a Siurana, com a espais d'interès. Cornudella de Montsant

Fer activitats per difondre la fauna i la flora del Montsant, així com jornades de coneixement del patrimoni natural, què cal protegir (orquídiades, somereta, endemismes), que es pot aprofundir (plantes comestibles, bolets, etc.). Inclús actuacions amb els nous descobriments de fòssils. La Figuera
La Vilella Baixa

REGULACIÓ DE LES ACTIVITATS DEL PARC I NORMATIVA

ELEMENTS POSITIUS

Regulació de l'escalada. Cornudella de Montsant

Que l'accés en cotxe al Congost de Fraguerau estigui tancat. Ulldemolins

ELEMENTS A MILLORAR

Control d'accessos a motocicletes que degraden el camí, la fauna i la flora i entren en conflicte amb altres activitats (excursionisme, ciclistes...). Augmentar la vigilància contra les motos perquè no facin malbé els camins.

- A la Vilella Baixa: el Coll de l'Empedrat, el Grau dels Bous, el Grau de la Figuera i el Pont de Cavaloca.

Cabacés
La Vilella Baixa
La Morera de Montsant
Ulldemolins

Protecció dels camins empedrats, que ja està prohibit per les motocicletes, tot i que no en fan cas, però que cal regular per les bicicletes de descens.

Cabacés

Esdeveniments: trobar l'equilibri en esdeveniments esportius. Cal reduir el número de participants en activitats com curses de muntanya per tal que els municipis puguin sostenir i donar servei de qualitat als participants. Limitar la participació a les curses de muntanya. Curses ultratrails deixen brossa pels camins.

La Morera de Montsant
Cornudella de Montsant
Ulldemolins

Manca d'ordenació de vehicles i especialment campers i autocaravanes. Cal regular d'alguna manera les pernoctes a nivell no municipal. Sobretot pel que fa a les furgonetes.

- Morera: Les zones més problemàtiques són la Font i el Racó de Missa.

- Cornudella
- Siurana
- Montsant
- Pantans
- Margalef
- Ulldemolins

Genera problemes de convivència per invasió de cotxes i furgonetes del turisme a trossos o finques privades. També fer cartells informatius sobre el respecte a les entrades de camins. Inclús es proposa crear peatge per accedir a certs llocs que actualment estan massificats.

La Morera de Montsant
Cornudella de Montsant
Margalef

Cal augmentar més la senyalització i la normativa pel que fa a l'activitat ciclista.

La Morera de Montsant

Falta vigilància dels agents rurals a tot el parc, sobretot per l'accés de motocicletes al parc. Crear una campanya amb agents rurals i mossos d'esquadra per multar els motoristes que passen per camins on es prohibeix l'accés amb motocicleta.

La Vilella Alta
La Vilella Baixa

La pròpia ciutadania no té clares les normatives sobre el foc, l'acampada i l'escalada i les informacions entren en conflicte amb les que es donen als PI.	Cabacés
Fer pedagogia als diferents col·lectius per evitar els conflictes entre ells (en especial entre pagesos i escaladors). Tenir en compte a l'AEM - Associació d'Escaladors de Margalef, a l'hora de generar polítiques que afectin a l'escalada. Respecte l'escalada: regulació, que no és el mateix que prohibició.	Margalef
PROPOSTES	
Fer pedagogia als visitants amb normatives i sensibilització per respectar les propietats privades dels pagesos i conservació de fauna i flora, etc.	Cabacés Margalef
Difusió de la normativa del parc natural a ciutadans i turistes.	Cabacés
Que els propietaris i veïns del pobles no els calgui anar als ajuntaments a buscar permisos per accedir en vehicle.	Ulldemolins
Proposta d'excloure les Ermites de la restricció d'accés per ALFA 3.	Ulldemolins
Donar permisos concrets per fer algun tipus d'activitat sense risc de foc.	Ulldemolins
Aclarir els criteris d'accés en vehicle als Congost de Fragnerau.	Ulldemolins
Unificar els plans d'usos dels espais al voltant del parc natural (ermites, pàrquings, etc.).	Cabacés
Reflexionar entorn la massificació turística i començar a plantejar propostes en aquest sentit. Plantejar, per exemple, el pagament en els accessos més massificats i que els diners vagin a la gestió del punt d'accés. Margalef és un punt crític.	Cornudella de Montsant Cabacés
Resoldre els conflictes entre caçadors i veïnatge i aclarir les prioritats, també entre pagesia i escaladors.	La Vilella Baixa Margalef

3.2.3 | VIURE I TREBALLAR AL PARC

PRODUCCIÓ AGRÀRIA I RAMADERA

ELEMENTS POSITIUS

Els ajuts i subvencions per a nous pagesos que es donen pel manteniment de finques. La Morera de Montsant

El Banc de terres, era un suport i promoció, una base de dades que podia donar suport també a gestió forestal. La Vilella Alta

ELEMENTS A MILLORAR

Mantenir i reactivar el banc de terres tant per mantenir l'agricultura com per facilitar la gestió forestal. Més recursos aprofitats, vol dir més diners i més gent al territori. La Morera de Montsant
Cornudella de Montsant

Els tràmits s'han fet molt difícils. Cal facilitar la tramitació de subvencions als pagesos i granges. No ens hi podem presentar, abans era més fàcil i ens hi presentàvem. La Figuera
La Vilella Alta

A l'època de la verema (agost, setembre) els cellers amb vinya posen un sistema de sons d'explosions que molesta a veïns i a la fauna. Hauria d'estar prohibit. La Vilella Alta

PROPOSTES

Fer sensibilització i més educació ambiental per donar valor a la funció dels pagesos, pastors i caçadors, per mantenir el parc. Per exemple, explicar el perquè del cost de l'oli als visitants. Una manera pot ser que les persones locals ofereixin vivències al territori: cuina, balls, oficis, festes religioses, joguines amb vegetació, pesca, etc. També s'ha proposat crear activitats a Albarca relacionades amb el cereal. Cabacés
Margalef
Cornudella de Montsant

Fer pedagogia als diferents col·lectius per evitar els conflictes entre ells (en especial entre pagesos i escaladors). Margalef

Per als vells i nous pagesos al Parc Natural de Montsant, crear una exempció de pagaments, paperassa, simplificar els tràmits, facilitar la vida pagesa i la comercialització dels seus productes. Margalef

Les finques agrícoles tenen moltes dificultats per evitar que hi entrin animals. Subvencionar el tancament de camps i cercar un model de tancament que sigui més barat. En general, crear més ajudes per la gent que gestiona el parc (pagesia, pastura..).

Ulldemolins
La Figuera
Cornudella de Montsant

La persona que treballa a l'escorxador de Cornudella plega. És públic. Fer difusió pels pobles del voltant. Cal una persona autònoma un dia a la setmana. Que l'ajuntament o la brigada s'encarreguin de l'escorxador o compartir persones entre diferents escorxadors. Ho podria organitzar l'ajuntament ja que és un escorxador municipal.

Cornudella de Montsant

Reprendre el banc de terres. Si el Consell no ho pot fer, que ho lideri el parc. Tindrien, a més, dades de les finques i els propietaris. Cal promocionar el banc de terres anant per tots els pobles fent una xerrada. Fer una aposta ferma per això.

La Vilella Alta

Facilitar a la pagesia la gestió de matèria i rostoll per a que no hagin de cremar. Es va dir que es posaria una picadora forestal des del parc i no l'hem vista. Caldria una compartida per poble.

La Vilella Alta

PASTURA

ELEMENTS POSITIUS

Pasturar per motius de neteja en el bosc.

Cabacés

ELEMENTS A MILLORAR

No pot ser que la pastura sigui inviable pel tema de tràmits. Adaptar els requisits de pastura a l'espai on vivim i no al revés. (No adaptar les normes a la pastura a les necessitats sino al revés).

La Morera de Montsant

Crear ajudes per pastors/es per a que s'instal·lin al parc. Cal que sigui més fàcil tenir ramats aquí i que puguin entrar al parc.

Cornudella de Montsant

PROPOSTES

Donar valor a la funció dels pagesos, pastors i caçadors, per mantenir el parc.

Cabacés
La Vilella Alta

Pasturatge regeneratiu no depredador. No hi ha prou espai de pastura per ignorància professional.	Margalef
Cal una gestió del parc mitjançant la pastura, calen ramats per a pasturar el sotabosc i el riu. Específicament es demanen ramats fixes a La Bisbal de Falset i la Vilella Alta. A Margalef el pastor aquest any no ha pogut venir en la trashumancia per la sequera.	Cornudella de Montsant Ulldemolins La Figuera La Vilella Alta
Creació de ramats de cabres o mixtes del parc, que siguin permanents per a pasturar els boscos per protegir-nos dels incendis. Comunicar-se amb l'escola de pastors/es de Catalunya. Mirar la feina que es fa des del Consorci de Llaberia per replicar-la al Montsant. A Margalef s'està fent pastura al riu amb cavalls. És un model a seguir. Calen ramats combinats de cavalls, rucs i cabres.	Margalef La Bisbal de Falset La Vilella Alta La Vilella Baixa Cornudella de Montsant
Cessió de tancats mòbils per part del parc per a pastura.	La Figuera
Foment dels escorxadors (o creació d'un mòbil).	La Vilella Baixa

CAÇA

ELEMENTS POSITIUS

Ens agrada com ho fan les colles de caçadors de porc senglar. Avisen quan fan batudes i tanquen els camins senyalitzant. Hi ha una bona gestió de la caça.	La Bisbal Margalef La Vilella Alta
Es comuniquen bé les batudes tot i que estaria bé saber-ho amb més antelació.	La Morera de Montsant

ELEMENTS A MILLORAR

Augmentar els cupos de caça, ja que actualment és el major problema que hi ha al municipi.	La Figuera
Donar valor a la funció dels pagesos, pastors i caçadors, per mantenir el parc.	Cabacés

Dèficit d'informació pels turistes, els excursionistes i els locals en general quan es realitzen batudes. Cal informar amb més antelació sobre les batudes. Que els caçadors avisin abans i el parc pugui avisar abans perquè la gent es pugui organitzar. Sobretot els caps de setmana no arriba la informació i cal suspendre activitats.

Cabacés
La Morera de Montsant
Cornudella de Montsant
La Vilella Alta
Ulldemolins

Sensibilització per a la recollida dels cartutxos dels caçadors.

Cabacés

En quant a la caça major (senglar..) quan s'alliberen al bosc, castrar-los perquè no es reproduïxi per no ser un problema per als pagesos. Controlar el nombre d'animals salvatges per evitar la sobreexplotació de la flora.

Cabacés

Les indicacions d'algunes associacions de caça no s'entenen. Fer cartells per a que els caçadors els penguin. Posar cartells permanents que expliquin que hi ha caça en aquesta zona i que cal respectar-ho. Posar els cartells avisant de que hi ha cacera als accessos i punts d'entrada del parc. Un cop ja ets dalt ja no recules.

Ulldemolins

El procediment ordinari de comunicació i acceptació de les batudes és lent. La lentitud en el procediment de les "esperes" de la caça. Han de tancar la temporada abans per l'àguila. Facilitar en la normativa, el poder fer "esperes" en la caça.

La Vilella Baixa
La Figuera

Existeix un conflicte entre caçadors i excursionistes per la poca consciència per part d'alguns excursionistes.

La Vilella Baixa

PROPOSTES

Organitzar millor els dies de caça i la comunicació: Anunciar amb més antelació (1 o 2 dies) les batudes de caça i informar a través de ebandi i xarxes locals. Crear un canal eagora dels caçadors del Priorat. Fer un calendari fix de caça.

Posar una persona o telèfon de guàrdia o els mateixos PI per informar de les batudes els caps de setmana.

Cabacés
Cornudella de Montsant
La Vilella Alta

Valorar la carn de caça que es de km0 mitjançant:
Promoure el consum humà de carn de cabirol.
Aprofitament de caça per a establiments de restauració.
Crear un escorxador de caça pels caçadors, o reactivar l'escorxador municipal de Cornudella per a poder dur-hi la caça o crear un escorxador mòbil.

Cabacés
Cornudella de Montsant
La Morera de Montsant
La Figuera
La Vilella Baixa

Fomentar la caça o altres mètodes per disminuir la població del senglar, cabra i cabirol i protegir les finques agràries entre d'altres.
Fer saber que es poden caçar cabirols, sembla que la gent no ho sap.
Decretar caça lliure per les cabres hispàniques durant tot l'any.

Cornudella de Montsant
La Figuera
La Vilella Alta
Cabacés

Divulgació i educació de l'àmbit de la caça, del que comporta, de les seves funcions a nivell d'ecosistema, entre els visitants del parc.

Cabacés

PRODUCTE LOCAL I BIODIVERSITAT CULTIVADA

ELEMENTS POSITIUS

Donar valor afegit a tots els productes que es produeixen al parc.

Cabacés

El catàleg de Montsant a taula. Però va quedar interromput i no es va seguir la feina.

Cabacés
La Bisbal de Falset
La Morera de Montsant
La Vilella Baixa

ELEMENTS A MILLORAR

El catàleg de "Montsant a taula" no va arribar a la gent, la gent no venia a comprar els productes. Promocionar més i reprendre la comunicació del producte local de la Serra de Montsant (anar directament a les persones, no que es quedi en un catàleg online solament).

La Bisbal de Falset
Ulldemolins

Recuperació de varietats agrícoles antigues. Repartir als pobles les varietats locals per sembrar o plantar. Per exemple a les cooperatives locals. Per apropar-les a la població i la pagesia. Ampliar el banc de llavors.

Ulldemolins

Promocionar l'oli i el vi locals.
Destacar i promocionar més la D.O. Siurana i no només el vi.

Ulldemolins
Cornudella de Montsant

PROPOSTES

Recuperar el projecte de Montsant a Taula per donar valor als productes del parc: actualitzar-lo, fer-lo proper, fer-lo arribar a la gent dels pobles, no només com a recurs per les consumidores sinó també com a xarxa o facilitació de recursos per les productores. Es proposa centralitzar la informació de petites productores i elaboradores, però de tots els productes locals com ara cervesa, pa.. Fer una campanya de comunicació de Montsant a taula cada 3 mesos i anar-ho recordant.	Cabacés Ulldemolins La Vilella Alta
Promocionar més els productes del territori i el consum de producte local, explicar a la gent perquè no comprar a Amazon.	La Bisbal de Falset Cornudella de Montsant
Que la gent que vingui de turisme a la Bisbal sàpiga quins productes locals pot comprar. Fer un tríptic.	La Bisbal de Falset
Fomentar la “marca” Parc Natural de Montsant. Crear una marca o segell del parc per a productes agraris i artesans.	Margalef Cornudella de Montsant
Introduir els productes locals a les escoles i crear menjadors escolars ecològics. Explicar que mengen producte km0. Per fer això cal finançament públic. L'escola de Cornudella encara té cuina per exemple.	Cornudella de Montsant

GESTIÓ FORESTAL I APROFITAMENT SILVÍCOLA

ELEMENTS A MILLORAR

Cal millorar la neteja dels boscos per prevenir incendis, sobretot per treure tot el combustible sec que hi ha al parc arrel de la sequera. Gestionar el que està al parc natural a la zona de la Bisbal de Falset que és un trosset molt petit.	La Bisbal de Falset La Morera de Montsant Cornudella de Montsant La Vilella Alta
Reactivar i posar al dia les ADF dels municipis del parc que estan parades.	La Morera de Montsant
Activació de l'Associació de propietaris forestals i demanar finançament per a fer gestió forestal.	La Morera de Montsant Cornudella de Montsant

Establir un canal de comunicació amb els propietaris forestals: tant a nivell individual per informar-los sobre elements particulars de fauna i flora que hi hagi en les seves finques i sobre actuacions que es realitzaran com reparació de camins; com a nivell informatiu general de tots els propietaris forestals del parc, per exemple via email.

La Morera de Montsant
La Vilella Alta

Que s'estableixi un pla a llarg termini per que els boscos no gestionats passin de propietat privada a pública.

La Vilella Alta

PROPOSTES

Recuperar els usos tradicionals del territori per l'agricultura i d'aprofitament dels recursos del bosc.

Cornudella de Montsant
La Figuera

Que funcioni el banc de terres i no es perdi. Més recursos aprofitats, vol dir més diners i més gent al territori.

Cornudella de Montsant
La Morera de Montsant

Fer tallafocs i netejar les cingleres per la prevenció d'incendis. Fer gestió en punts concrets: als tres jurats de baix als ventadors, és una zona que pot funcionar de tallafocs, també la zona del Toll de l'ou a la Serra Major, el bosc de la vila, a la zona de les ermites.

Ulldemolins

Crear iniciatives comunitàries entre la Brigada i els veïns de propietat privada, voluntaris, entitats, persones desocupades, etcètera, per fer accions de neteja de boscos.

La Figuera
Ulldemolins

Crear marges o tallafocs al voltant dels camins per prevenir els incendis.

La Vilella Alta

Muntar una indústria d'aprofitament forestal per a generar ocupació. El parc no pot amb tot i se'n pot treure un rendiment.

La Vilella Alta

ECONOMIA LOCAL, FIXACIÓ DE POBLACIÓ I ALTRES USOS I ACTIVITATS TRADICIONALS

ELEMENTS POSITIVUS

La generació de llocs de treball a la pròpia estructura del parc. Però que haurien de ser ocupats per gent del territori.

Margalef
Cornudella de Montsant

La imatge que genera el parc, és molt important per visibilitzar el territori, els productes, etcètera. Es ven millor un territori protegit que un territori sense cap qualificació.

Cornudella de Montsant

La vinguda de més gent al poble.

Ulldemolins

ELEMENTS A MILLORAR

Més empreses que facin activitats per a visitants de forma regular. Serviria per millorar la participació de persones dels pobles i generar ocupació local.

Cornudella de Montsant

Més formació reconeguda relacionada amb l'activitat del parc, per exemple, poda en alçada, motoserra, etcètera.

Cornudella de Montsant
Ulldemolins

Augmentar la demografia, l'economia i les comunicacions.
Augmentar la cobertura mòbil.
Més transport públic.

Ulldemolins
Cornudella de Montsant

PROPOSTES

Explicar què es pot fer i que no al parc. Explicar on i com es poden tallar d'arbres i si es pot collir plantes com la farigola.

Cabacés

Crear infraestructures als pobles:
Un alberg de joventut oficial, per promocionar cicloturisme, esport, cultura (p.e. de la guerra civil) i natura (coves i prod. agrària) a La Bisbal de Falset.
Donar suport econòmic per reobrir el refugi de la Figuera.
Recuperar la casa de colònies, donava molta vida.

La Bisbal
La Figuera
Ulldemolins

Recuperar trobades i romeries al territori, així com les activitats tradicionals que s'hi duïen a terme.
Recuperar la casa de colònies, donava molta vida.

Margalef

Recuperar trobades i romeries al territori, així com les activitats tradicionals que s'hi duïen a terme.

Margalef

Treballar amb fórmules com la masoveria rural/urbana per fomentar el relleu i evitar l'abandonament del territori.

Cornudella de Montsant

Promoure el consum de producte local. Cornudella de Montsant
La Bisbal de Falset
Cabacés

Recuperar, fomentar i generar relleu generacional en els oficis tradicionals (pagesia, pastura, fusteria, ..) mitjançant: formació en escoles, crear una escola d'oficis, crear una borsa de treball dels diferents oficis vinculats a la gestió del parc. Fer publicitats dels oficis tradicionals entre els pobles del parc, que sigui un altaveu. Cornudella de Montsant
La Figuera

Promoure les artesanies des del nivell escolar. Cornudella de Montsant

Aprofitar més la “marca” Parc Natural de Montsant i que es tradueixi en punts per ajuts del consell comarcal, LEADER, etcètera. Vincular-ho a la carta europea. Cornudella de Montsant
La Vilella Baixa
Margalef

Realitzar un estudi per al desenvolupament demogràfic i econòmic a l'entorn dels pobles del parc. Els pobles s'estan morint i calen iniciatives per atraure població. Ulldemolins

Creació d'estructures compartides dels oficis agrícoles per transformar la matèria prima. Per exemple, foment d'obradors compartits. D'aquesta manera s'augmentaria el valor afegit. La Vilella Baixa

Muntar una indústria d'aprofitament forestal per a generar ocupació. El parc no pot amb tot i se'n pot treure un rendiment. La Vilella Alta

EDUCACIÓ AMBIENTAL

ELEMENTS POSITIVS

Es fa molt bon treball en educació ambiental en relació a les activitats en escoles, instituts, visites i a nivell pedagògic. Hi ha una gran varietat de cursos i activitats en aquest àmbit. Hi ha un bon equip de treball i està implicat. Cabacés
La Morera de Montsant
Cornudella de Montsant
La Bisbal de Falset
Ulldemolins
La Vilella Baixa
Cabacés

L'agenda escolar és de gran utilitat. La Bisbal de Falset
Cornudella de Montsant
La Morera de Montsant
La Figuera

ELEMENTS A MILLORAR

Fer més treball “d’educació” sobre les activitats tradicionals del parc. Hi ha moltes dificultats dels caçadors per exemple quan es troben amb caminadors i ciclistes. Formació sobre la pagesia i el perquè del cost de l’oli als visitants.	Cabacés
Organitzar visites d’escoles de fora al parc natural. Podrien venir a Ulldemolins i es podria generar un lloc de treball.	Ulldemolins
Fer més educació ambiental sobre patrimoni natural i cultural a les escoles de la zona.	Cabacés Cornudella de Montsant
Cal més educació ambiental pels visitants per a que la gent no embruti i aprengui a gestionar els residus. Cal que aprenguin respecte per la manera de fer local i que respectin la propietat privada. Posar cartells que ho indiquin i expliquin que la majoria del parc és propietat privada.	Cornudella de Montsant Ulldemolins La Vilella Alta
Els nens i nenes de La Figuera (PN Montsant) van a l’escola del Molar, i no els arriben les activitats del parc com a les altres escoles (si bé hi arriben, no es troben dins del parc i hi ha menys impacte).	La Figuera
Oferta educativa: ve des de dalt en paquets preestablerts, i no són temaris que s’adaptin a l’escola. No té sentit subcontractar l’educació ambiental.	La Vilella Baixa

PROPOSTES

Sensibilitzar a les escoles i instituts sobre la normativa de les motocicletes dins el parc natural i les conseqüències del seu ús.	Cabacés Cornudella de Montsant
Procurar fer educació ambiental dins i fora del parc (també a les ciutats) per a respectar el parc. Explicar que els fruits de muntanya també tenen propietari (ametlles, raïm..).	Cabacés Cornudella de Montsant
Fer intercanvis entre les escoles.	La Bisbal de Falset

Fer educació ambiental “de pagès”. Que els locals ofereixin vivències locals: cuina, balls, oficis, festes religioses, joguines amb vegetació, pesca, etc. i que serveixi per fomentar el consum de producte local.

Margalef
Cornudella de Montsant

Augmentar la vinculació del parc natural amb les universitats del territori.

Cornudella de Montsant

Crear una aula de ciència i treballar la formació en activitats experimentals de forma més pràctica per fomentar el coneixement del medi i les plantes. Crear guies de camp i guies d'interpretació per adults i infants.

Cornudella de Montsant
La Figuera
La Vilella Baixa

Fer més activitats infantils.

Cornudella de Montsant

Divulgació de les activitats i la riquesa del parc de forma permanent a les escoles de totes les comarques limítrofes amb el parc.

Ulldemolins

Posar a la venda l'agenda del parc per tots els públics, pot ser un recurs per a les escoles.

La Vilella Alta

Més activitats d'educació ambiental a La Figuera, als xiquets i joves i famílies. Que també puguin gaudir de les propostes del parc (ja que no hi ha escola).

La Figuera

PARTICIPACIÓ I GOVERNANÇA

ELEMENTS POSITIUS

És molt positiva aquesta proposta de parlar amb la gent del territori mitjançant el procés participatiu. Cal proactivitat, apropar-se a la gent i col·laborar amb els ajuntaments.

Cabacés
Cornudella de Montsant
La Vilella Baixa

Donar facilitats i suport a la gent del territori per treballar i viure-hi.

La Morera de Montsant

ELEMENTS A MILLORAR

Dificultats de comunicació entre usuaris i administracions. Donar informació clara, per no deixar espais pels prejudicis.

Cabacés
Ulldemolins

Hi ha poca relació i poques sinergies entre els diversos pobles del voltant del parc natural.	Cabacés
La CETES és molt positiva, tot i que es podria fomentar una participació més activa a nivell comarcal i sectorial. No arriba a la població general.	La Morera de Montsant Cornudella de Montsant
Donar veu als habitants més sovint per poder dir la nostra i que l'ajuntament apretingui més quan tinguem queixes. Fer trobades a peu de carrer amb la gent gran.	Ulldemolins
A Ulldemolins ens trobem una mica més abandonats que la Morera com a poble veí. Desconeixem la resta de municipis.	Ulldemolins
Hi ha molta diferència entre la conservació del territori de la zona nord i la zona del sud del parc natural (zona sud oblidada). Sentiment d'abandonament del Parc Natural cap al poble i la zona.	La Vilella Alta
Sensació de poca presència de l'equip del PN a la zona.	Margalef
No posar pegues als pobles petits per fer coses, que ens tenen molt oprimits.	La Vilella Alta
Reforçar els espais d'escolta (entre el parc i la gent) i repetir trobades com la d'avui per donar informació. Fer un retorn dels resultats del procés participatiu i les coses en què no tingui competències el parc, que ho traslladi a l'administració a qui li pertoca. Un cop a l'any, donar informació del que s'ha fet al parc, què es vol fer, i explicar les ajudes per fer o arreglar coses.	Ulldemolins La Vilella Alta
El Pla Gestor/Especial no s'ha arribat a aplicar mai.	Margalef Cornudella de Montsant

PROPOSTES

Dur a terme el cicle/iniciativa "Coneguem-nos" per veïns i veïnes dels pobles.	La Morera de Montsant
Recuperar la trobada "Gaudeix el parc en família" que es feia de forma itinerant per tots els pobles i on participava la gent del territori molt activament. Pot ajudar a generar més vinculació amb les habitants del parc.	La Morera de Montsant

Quan es tanqui el parc per risc d'incendi que deixin passar als veïns i veïnes del "terrunyo" i que puguin anar a les finques.

Cornudella de Montsant

Explorar un programa de cogestió de la zona protegida per a una major col·laboració públic-privada per tal d'implicar la ciutadania. Es poden organitzar sortides populars entre els veïns i veïnes per netejar els camins. Hi ha exemples a Europa.

Cornudella de Montsant
La Morera de Montsant

Organització de trobades a nivell sectorial (caça, agricultura,...). Preguntar a les associacions excursionistes, caçadors, ... quins camins arreglar, que sigui més participatiu.

La Vilella Baixa
Ulldemolins

Tractar de coordinar-se i gestionar els trams interns-urbans del poble.

La Vilella Baixa

SERVEIS I TRÀMITS

ELEMENTS POSITIUS

El parc va bé per oferir determinats serveis i tràmits.

Cornudella de Montsant

ELEMENTS A MILLORAR

Calen més ajudes per la gent que gestiona el parc (activitats tradicionals) i que siguin ajudes més fàcils de presentar. Abans ens hi presentavem perquè era més fàcil. Treure els mínims econòmics per a poder fer actuacions petites.

Cornudella de Montsant
Ulldemolins
La Vilella Alta

Costa conèixer la informació respecte les ajudes i subvencions. Anar als pobles o millorar la informació sobre les ajudes disponibles.

La Vilella Baixa
La Vilella Alta

Reduir el volum i complexitat dels tràmits burocràtics per a les activitats tradicionals: pagesia, ramaderia, pastura i gestió forestal sobretot. Adaptar la burocràcia a les necessitats de la pastura i no al revés.

Ulldemolins
La Figuera
La Vilella Baixa
La Vilella Alta
Margalef
La Morera de Montsant

Poder fer tràmits a l'Ajuntament per a fer actuacions al parc.

Ulldemolins

PROPOSTES

Vells i nous pagesos al Parc Natural del Montsant: exempció de pagaments, paperassa, simplificar els tràmits, facilitar la vida pagesa i mercantilització dels productes.	Margalef
Creació d'una oficina o posar l'ajuda d'un tècnic/a del parc en tràmits administratius (subvencions, permisos..) per ajudar la població general i més específicament a la pagesia, perquè son molt feixucs de fer.	La Morera de Montsant Cabacés

ESTRUCTURA DEL PARC NATURAL DE LA SERRA DE MONTSANT

ELEMENTS POSITIUS

La consolidació de l'estructura del parc després de 20 anys i l'equip que hi treballa.	La Morera Cornudella
Totes les obres i neteges de la brigada.	Margalef

ELEMENTS A MILLORAR

Manca personal tècnic al parc. Augmentar les persones que hi treballen. Assimilar el nombre de personal tècnic a altres parcs naturals amb superfície similar. Necessitem que el parc tingui més estructura.	Cornudella de Montsant La Vilella Alta
Incrementar el finançament del parc, dotació per part del Departament.	Ulldemolins Margalef
Falta un biòleg/a a l'equip.	Margalef

PROPOSTES

Augmentar la formació necessària per tal de treballar al parc.	La Vilella Baixa
Si hi ha vuit persones a la Brigada s'haurien de poder repartir entre els nou pobles del parc.	La Vilella Alta

3.2.4 | PATRIMONI NATURAL I CULTURAL

PAISATGE

ELEMENTS POSITIVUS

L'ens de gestió del Parc Natural permet posar en valor el territori, tot i disposar de pocs recursos.	Cabacés La Morera de Montsant Cornudella de Montsant Ulldemolins La Figuera La Vilella Baixa La Vilella Alta
Montsant segueix sent una muntanya poc massificada.	Cabacés
Protecció lumínica per la preservació del cel nocturn.	La Bisbal de Falset La Figuera
Xarxa de camins i senders extensa i que permet descobrir l'entorn.	La Bisbal de Falset Margalef La Morera de Montsant Cornudella de Montsant Ulldemolins
L'entorn de Mas Roger està molt ben arranjat.	La Morera de Montsant
La incorporació de 4 persones a la Brigada permetrà fer més feina.	La Morera de Montsant
Implicació al territori d'entitats externes, com per exemple amb el cens de duc.	Cornudella de Montsant
La Taula del Paisatge és un espai de participació útil.	Cornudella de Montsant
Existència de subvencions i ajudes per preservar i conservar el patrimoni.	Ulldemolins
Les línies de gestió del parc natural estan ben definides.	Ulldemolins

ELEMENTS A MILLORAR

Marcatge dels camins: evitar la sobresenyalització, homogeneïtzar la senyalètica, revisió i renovació dels cartells malmesos.	Cabacés La Morera de Montsant Cornudella de Montsant La Figuera
---	--

Alguns dels estudis que s'han dut a terme no són públics i/o no estan disponibles.	Ulldemolins
La depuradora d'aigües residuals es troba a dins del Parc Natural i caldria canviar-la perquè estigués fora dels seus límits.	La Vilella Alta
Diferències a nivell de recursos i de conservació entre el PN Nord i el PN Sud (el sud està més deixat i té menys recursos).	La Vilella Alta

PROPOSTES

Buscar fórmules per millorar la difusió del patrimoni a la gent del territori, i augmentar el seu interès. Recuperar l'organització de les jornades de divulgació sobre patrimoni natural i cultural de Montsant.	La Morera de Montsant Cornudella de Montsant La Figuera La Vilella Baixa Ulldemolins
Augmentar la informació sobre el cel nocturn (mapes nocturns) i la seva protecció als miradors nocturns dels pobles. Organitzar tallers d'observació nocturna des dels miradors nocturns dels pobles. Potenciar el camí de l'Espadella, a Ulldemolins, com a mirador astronòmic.	La Bisbal de Falset Ulldemolins
Seguir donant suport a la candidatura de Patrimoni de la Humanitat de la UNESCO.	Cornudella de Montsant
Neteja i gestió forestal, sobretot en àrees més afectades per la sequera.	La Bisbal de Falset La Morera de Montsant Cornudella de Montsant La Figuera
Estudiar la implantació de peatges d'utilització en espais sobreexplotats, per evitar la sobreexplotació turística i per tenir recursos per invertir en la cura al paisatge.	Cornudella de Montsant

ESPIRITUALITAT

ELEMENTS POSITIUS

Protecció de valors espirituals amb el segell Starlight.	Cornudella de Montsant
--	------------------------

ELEMENTS A MILLORAR

L'ermita de la Pietat està molt degradada, sobretot l'accés, la bassa i l'edifici en si.	La Morera de Montsant
L'església d'Albarca està en molt mal estat.	Cornudella de Montsant
Rehabilitació de l'ermita de la Mare de Déu de la Foia.	Cabacés

PROPOSTES

Recuperar les tradicions i romeries al voltant de les ermites de Montsant.	La Morera de Montsant La Vilella Alta
Comptar amb opuscles sobre les ermites i l'espiritualitat, per posar en valor aquest patrimoni.	Cornudella de Montsant
Donar suport a les ermitanes de Margalef i Cornudella en el seu camí.	Cornudella de Montsant
Reflexionar sobre l'impacte de determinades activitats en el territori (curses, competicions, etc.) front als seus valors naturals i la seva conservació. Promoure el silenci dins del Parc Natural de Montsant.	Cornudella de Montsant
Gestió de l'entorn de les ermites per part del parc natural.	Ulldemolins

FAUNA

ELEMENTS POSITIUS

Projectes de recuperació de fauna, com el projecte de la tortuga mediterrània.	Cabacés La Vilella Alta
Projectes de conservació amb ocells i ratpenats.	Ulldemolins
Limitació d'accés a camins per la conservació animal (itinerari M6 a La Vilella Alta).	La Vilella Alta

ELEMENTS A MILLORAR

Diversos estudis i projectes iniciats han quedat abandonats (estudis no publicats, alimentació d'àligues amb coloms, etc.).	Margalef Ulldemolins
Falta informació sobre el patrimoni natural i cultural de Cornudella de Montsant.	Cornudella de Montsant

La fauna invasora té un alt impacte davant la fauna autòctona. Cornudella de Montsant

PROPOSTES

Fer més difusió de la fauna local amb exposicions. Margalef
Ulldemolins

Estudiar/difondre el coneixement ornitològic de l'entorn. Margalef

Crear guies de camp específiques sobre la fauna de Montsant. Cornudella de Montsant
Ulldemolins
La Figuera
La Vilella Baixa
La Vilella Alta

Alliberar alguns exemplars de llops per reduir la població de cabres. La Figuera

Penjar tots els estudis realitzats i material generat des del 2002 a la web del parc natural. La Vilella Baixa

Fomentar els itineraris de fauna. Cornudella de Montsant

Parar repoblacions que es fan amb fauna depredadora per controlar espècies (per exemple: llops), per afavorir-ne d'altres com les perdius o els conills. Ulldemolins

Fer un mapa de l'àliga i dels seus hàbitats, per acompanyar les prohibicions de caça, escalada o ús del material agrícola. La Vilella Baixa

FLORA

ELEMENTS A MILLORAR

Diversos estudis i projectes iniciats han quedat abandonats (estudis no publicats, etc.). Ulldemolins

Vigilar el pi de la Carabasseta per processionària. Ulldemolins

PROPOSTES

Organització de tallers etnobotànics, per conèixer la flora i els seus usos tradicionals.	La Bisbal de Falset
Promocionar els itineraris de flora en general, i en concret: Adequació d'un itinerari de flora al voltant de la Cova Foradada de la Bisbal de Falset. Adequació d'un itinerari de flora a la Vilella Alta. Arranjar l'itinerari de flora de Margalef (cartells esblanqueïts, arbres indicats morts,...).	Cornudella de Montsant La Bisbal de Falset La Vilella Alta Margalef
Fer més difusió de la flora local amb exposicions i crear fulletons informatius de la fauna i la flora típica del Parc Natural de Montsant.	Margalef Ulldemolins La Vilella Baixa
Crear guies de camp específiques sobre la flora de Montsant.	Cornudella de Montsant Ulldemolins La Figuera La Vilella Baixa La Vilella Alta
Fer més difusió de la micologia de Montsant.	Ulldemolins
Actualitzar el catàleg de flora de Montsant incloent l'orquídea <i>Ophrys Lutea</i> , que també es troba a la Figuera i no està catalogada.	La Figuera
Penjar tots els estudis realitzats i material generat des del 2002 a la web del parc natural.	La Vilella Baixa
Fer difusió sobre l'aprofitament particular dels boscos i la recollida de plantes silvestres (per exemple, la farigola).	Cabacés

PATRIMONI CULTURAL I ARQUITECTURA POPULAR

ELEMENTS POSITIUS

Elements de pedra seca ben recuperats i conservats.	Cabacés Margalef
---	---------------------

L'adequació de la Cova de Santa Llúcia.	La Bisbal de Falset
Zona interessant a nivell arqueològic. Suport als projectes i iniciatives municipals i col·lectives (p.e. arqueologia)	Cabacés Margalef Ulldemolins
L'itinerari dels Montalts, a la Vilella Baixa, està molt ben conservat.	Cornudella de Montsant

ELEMENTS A MILLORAR

Mala conservació i informació dels “molins de lliure” de La Bisbal de Falset.	La Bisbal de Falset
La majoria de masos de dalt de la serra estan en runes (Toribio, Coll de Mònecs,...).	La Morera de Montsant
L'edifici de Mas Roger està molt degradat i no s'hi està intervenint.	La Morera de Montsant
L'observatori de la Batalla de l'Ebre de la Figuera està molt brut i molt poc cuidat.	La Figuera
La informació respecte a les ajudes per l'arranjament i recuperació de la pedra seca no han arribat al territori. Una gran part del patrimoni de pedra seca de la Figuera i de la Vilella Alta està molt perdut (arnes, marges, aljubs, forns de maons, forns de calç, fonts).	La Vilella Baixa La Figuera La Vilella Alta
Falta informació sobre el patrimoni natural i cultural de Cornudella de Montsant.	Cornudella de Montsant
Colònies abandonades, que són del bisbe. Apretar perquè es netegi tota aquella zona.	Ulldemolins

PROPOSTES

Reforçar la realització d'activitats culturals en l'àmbit natural del parc.	Cabacés La Bisbal de Falset La Figuera
Millorar la conservació de camins empedrats evitant el pas de vehicles però també fent més rehabilitació.	Cabacés La Morera de Montsant

Restauració de marges i altre patrimoni de pedra seca. Realització de cursos sobre conservació de pedra seca i l'ofici de marges. Organització de camps de treball per la reconstrucció del patrimoni de pedra seca.	Cabacés Cornudella de Montsant La Figuera La Vilella Alta
Senyalització del patrimoni arquitectònic interessant dins i fora dels nuclis urbans, però en tot l'entorn del parc.	Cabacés Margalef La Figuera
Investigació de la història i patrimoni comprès entre la prehistòria i l'època musulmana, ja que hi ha un buit d'informació.	La Morera de Montsant
Posar en valor els molins hidràulics al voltant del riu.	Cornudella de Montsant
Inventariar les estructures de pedra seca al voltant del poble d'Ulldemolins.	Ulldemolins
Arranjament d'una ruta que connecti tots els molins d'Ulldemolins.	Ulldemolins
Posar en valor els espais de la Guerra Civil més enllà dels observatoris i altres espais singulars.	La Figuera
Conservació i difusió d'estructures mineres en desús. Prospecció de les mines, a la partida de Maianets de la Vilella Alta	La Vilella Baixa La Vilella Alta

GEOLOGIA I RECURSOS HÍDRICS

ELEMENTS A MILLORAR

Hi ha poca informació respecte la geologia de Montsant.	Cornudella de Montsant
Recuperació de les fonts del terme i acondicionament de punts d'aigua existents per poder-hi beure (Clot del Cirer, Font Canaleta, Cova del Pedrer, Font del Dadi, Bassetes de Sant Bartomeu).	La Vilella Alta Ulldemolins
Gestionar les lleres dels rius, que estan plens de vegetació. Ja sigui amb ramats, desbroçant o en coordinació amb l'ACA.	La Bisbal de Falset Margalef La Vilella Alta La Vilella Baixa CabacésUlldemolins

A la partida dels Solcides, van desviar el riu i s'emporta els marges i els olivers de la gent. Cal recuperar la llera antiga del riu i reparar el marge. La Vilella Alta

Preveure els problemes relacionats amb la manca d'aigua. Margalef

PROPOSTES

Crear itineraris d'interès geològic, similars als de flora. Afegir punts d'interès geològic als itineraris de flora i falla. La Morera de Montsant
La Figuera

Cercar estratègies per promocionar l'estudi de la geologia de Montsant per part d'universitats. Ulldemolins

Acondicionar la Lliserà després del despreniment. La Morera de Montsant

3.3 | DINÀMICA DE COMUNICACIÓ

Finalment, l'última dinàmica de la sessió participativa tenia per objectiu avaluar els diferents canals i eines de comunicació que el parc natural emprava per comunicar-se amb la població local i els que aquesta fa servir per posar-se en contacte amb l'ens de gestió.

La dinàmica constava de dues parts diferenciades: en la primera, les participants comentaven quines vies de comunicació coneixien i utilitzaven. També s'informava de tots els canals existents (correu electrònic, xarxes socials, web, telèfon, etc.).

En la segona part, les assistents podien aportar les propostes que creien que calia aplicar per poder millorar la comunicació del Parc Natural de Montserrat a nivell bidireccional, tant per transmetre com per rebre informació, així com altres canals de contacte per incorporar.

IMATGE 3: DIAPOSITIVA PROJECTADA DURANT LES SESSIONS SOBRE ELS CANALS DE COMUNICACIÓ DEL PARC NATURAL DE MONTSANT

Les propostes realitzades en l'àmbit de la comunicació del parc. Els resultats es presenten de forma agrupada pels als 9 municipis. La informació s'ha classificat en base a a 3 conceptes: elements positius, què cal comunicar i a través de quins canals.

QUÈ CAL COMUNICAR

La imatge que genera el parc, és molt important per visibilitzar el territori, els productes, etcètera. Es ven millor un territori protegit que un territori sense cap qualificació.

Cornudella de Montsant

Bona informació: el Butllerí, l'agenda del parc i les seves activitats.

Cabacés
La Vilella Alta

La forma més utilitzada en cas de voler contactar amb el parc natural és per telèfon.

Bisbal de Falset

QUÈ CAL COMUNICAR

Marca Parc Natural de Montsant: Aprofitar la “marca” del parc amb els seus valors (sobre fauna, flora i altres elements característics de Montsant). El catàleg del montsant a taula no va arribar a la població general tot i que va ser una bona iniciativa, la gent no venia a comprar els productes. Promocionar més i reprendre la comunicació del producte local del Montsant (anar directament a les persones, no que es quedi en un catàleg online solament). Destacar i promocionar més D.O. Siurana i no només el vi. Que quan s'arriba com a turista es pugui conèixer quins productes locals hi ha.

Cornudella de Montsant
La Bisbal de Falset
La Vilella Baixa
Margalef
La Bisbal de Falset
Cabacés

Regulació i normatives: Comunicar millor la normativa del parc a la ciutadania, i informar de què es pot fer i què no. L'objectiu és publicar-ho perquè la gent que ho tingui sàpiga.

Cabacés
Ulldemolins

Ajudes per la millora de l'entorn:

- Millora de la comunicació a l'hora de promocionar ajudes a les que puguin accedir per millorar l'entorn del parc. Per exemple es planteja a l'hora d'arreglar marges de pedra seca i altres. També Informar als pagesos de les subvencions que existeixen per arreglar trossos segons les normatives.

- Establir un canal de comunicació amb els propietaris forestals: tant a nivell individual per informar-los sobre elements particulars de fauna i flora que hi hagi en les seves finques o sobre actuacions que es realitzaran com reparació de camins; com a nivell informatiu general de tots els propietaris forestals del parc, per exemple via email.

La Vilella Baixa
Ulldemolins
La Morera de Montsant

Coneixença del propi parc als veïns i veïnes:

- Avisar abans de les batudes.
- Informació sobre les activitats i les actuacions del parc.
- Més divulgació del parc i dels seus valors a la població local (medi natural, plantes..).

Cornudella de Montsant
La Vilella Alta
La Figuera

Publicacions:

- Fer mapes on apareguin camins que es feien anar abans i actualment no s'utilitzen ni apareixen als mapes que proporciona el parc pels turistes.
- Itineraris amb tríptic a Margalef amb mapa i explicació.
- Flora i fauna.
- Patrimoni natural i cultural.
- Cova de Santa Llúcia i la Guerra Civil (trinxeres, cementiri,...) per disposar-ne als punts d'informació del parc natural.
- Ruta dels Cartoixans

Margalef
Cornudella de Montsant
La Bisbal de Falset

A TRAVÉS DE QUINS CANALS

Tot i que la comunicació en el dia a dia és fluïda i sempre que es posen en contacte amb el PN aquest respon immediatament, pensen que no acaba d'arribar bé la informació sobre accions o activitats a la ciutadania que no té tant contacte directe. Falta més presència als municipis.

La Morera de Montsant
Ulldemolins
La Figuera

INSTAGRAM:

Obrir un perfil d'instagram o una renovació pel que fa a les xarxes socials. La informació sobre activitats i accions del parc no apareix en xarxes socials com ara l'Instagram. Creuen necessari poder tenir un canal més àgil de comunicació a banda del butlletí informatiu trimestral. Aquest canal també pot afavorir connectar més amb la població jove.

Cabacés
La Morera de Montsant
Ulldemolins
Cornudella de Montsant

EAGORA:

Plantejament entre EAgora propi o potenciar els ja existents dels ajuntaments (que cada setmana o de manera freqüent es publiquin les activitats al pregó). Es crea debat en si cal reforçar la comunicació amb noves xarxes socials (instagram) o només amb la incorporació de la informació a l'EAGORA per la ciutadania del territori seria suficient.

Cabacés
La Morera de Montsant
La Figuera

Cartelleria:

Val la pena fer més cartelleria o mail la mateixa setmana, per promoure i recordar activitats. La cartelleria que es reparteix als establiments és molt interessant però ha de ser estratègica i col·locar-la a espais on hi ha molta aflluència de gent (Agrobotigues, Cafès, Restaurants, Forns de pa...), a part de les cartelleres del parc i dels ajuntaments (que de vegades no són tan freqüentats). També es poden crear cartelleres als miradors de cel nocturn.

La Morera de Montsant
Cornudella de Montsant
La Figuera
La Vilella Baixa

L'agenda d'activitats està molt bé, però funciona més lo immediat. Hi ha moltes coses a fer, i si no tens la informació els dies previs no n'ets conscient. Proposta fer-ho mensual. I enviar-ho a tota la comarca, ara es fa i va bé. Tornar a donar còpies en paper (de l'agenda i altres), per exemple, donar vàries còpies a l'ajuntament, i que siguin punts on la gent en pugui recollir o fer una llista de cases interessades per poder rebre fulletons. Per exemple les cases rurals o negocis, que els interessin les publicacions en paper més que en digital.

Cornudella de Montsant
La Vilella Alta

Fer **marxandatge del parc**. Per exemple clauers, dessuadores, jaquetes bones per anar a caminar, gorres i samarretes, bosses de tela per anar a comprar... Però que tinguin un disseny xulo! Fa caliu i t'ho sents més teu. Hi ha moltes ocasions al llarg de l'any per vendre. Dones a conèixer el parc arreu i generes sentiment de pertinença. El mateix amb l'agenda de les escoles, que pugui estar a la venda, per exemple per famílies o altres joves que no van a l'escola dins del parc.

La Vilella Alta

Web i altres propostes:

- Crear una secció de Pregunta/Resposta a la pàgina WEB per donar informació d'itineraris i nivells, tipus un PI virtual.
- Penjar itineraris al wikiloc i posar QR en panells informatius en els punts d'accés i a la web. Compartir tracks d'excursions des del perfil del parc natural per fomentar el seguiment de camins adequats, així com fer-ho amb noves tecnologies (QR).

La Figuera
Ulldemolins
La Morera de Montsant
Cornudella de Montsant

4 | CONCLUSIONS I DADES CLAU

Aquest apartat pretén mostrar les conclusions i dades clau del procés participatiu, tant a nivell de participació com a nivell qualitatiu a partir de les propostes generades.

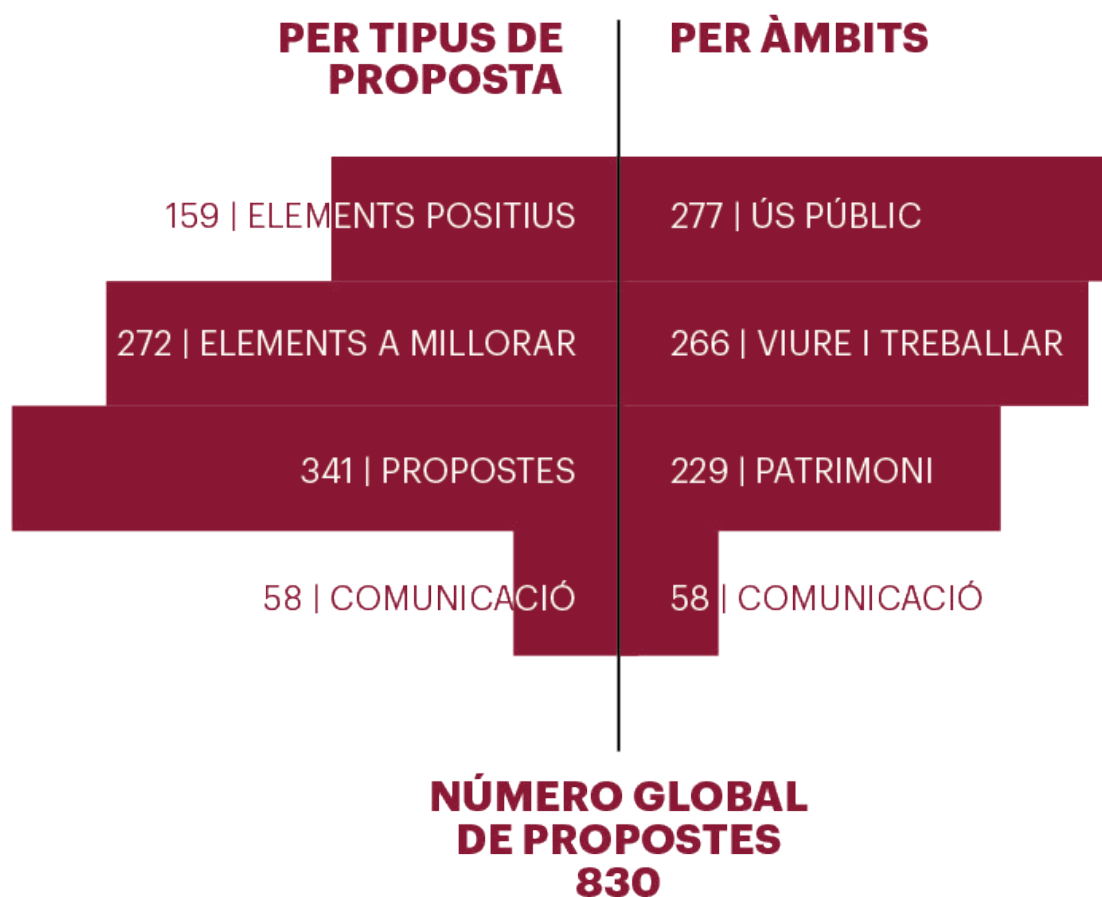
4.1 | DADES CLAU

- La fase participativa s'ha dut a terme durant els mesos d'octubre i novembre i ha comptat amb 2 espais de participació diferenciats: les trobades participatives -9 trobades en cadascun dels municipis del Parc Natural de Montsant- i l'espai virtual al portal Canal Participa de la Generalitat de Catalunya.

- Les trobades participatives s'han dut a terme en tres tandes:
 - A Cabacés, La Bisbal de Falset i Margalef els dies 17, 18 i 19 d'octubre.
 - A La Morera de Montsant, Cornudella de Montsant i Ulldemolins els dies 24, 25 i 26 d'octubre.
 - A La Figuera, La Vilella Baixa i La Vilella Alta els dies 7, 8 i 9 de novembre.

Cadascuna d'aquestes sessions s'ha dut a terme de 18 a 20h.

GRÀFIC 5 : NOMBRE D'APORTACIONS TOTALES REALITZADES EN TOTS ELS POBLES I CLASSIFICADES PER TIPUS I PER ÀMBIT

- A les trobades hi han participat un total de 100 persones, que formen part de 17 entitats i ens locals diferents.

- El 91% de les participants viuen en alguna de les 9 poblacions diferents on s'ha dut a terme el procés. Les restants, viuen en pobles o ciutats del Camp de Tarragona i Catalunya, tot i que tenen vincles familiars i/o disposen de casa a alguns dels pobles esmentats anteriorment.

- A nivell d'ocupació de les participants un 27,7% es troba jubilat, i un 20,2% treballa al sector primari. Aquests són els àmbits més rellevants en els que treballen les assistents, tot i que n'hi ha altres com el turisme, la cultura o l'administració pública.
- Les sessions han tingut una participació desigual, d'entre 4 persones a La Bisbal de Falset o 16 a Vilella Alta i 15 a Cabacés i Ulldemolins.
- El portal Participa, tot i estar disponible durant tota la fase de participació i 3 setmanes més, no ha rebut cap proposta.
- En general es valora que hi ha hagut una bona participació a nivell quantitatiu, i que aquesta també ha permès que les propostes recollides siguin de qualitat. En total s'han recollit 830 propostes, aquestes s'han ordenat i classificat en 338 propostes finals, d'on se n'han extret 53 línies estratègiques.
- Les propostes s'han endreçat entorn als 3 àmbits de treball - Viure i treballar al parc, ús públic i social i patrimoni natural i cultural-, en els quals s'han generat altres categories per facilitar l'especificitat i l'extracció dels resultats de l'informe.
- També s'han recollit propostes entorn a la comunicació del Parc Natural de Montsant, sobre com millorar la recepció i la difusió d'informació i el contacte.
- Les propostes recollides en les diverses categories són propostes molt valuoses en clau de conservació, millora i promoció del Parc Natural de Montsant i el seu entorn, així com de les veïnes i veïns dels seus pobles. Aquestes propostes seran molt útils pel propi Parc Natural de Montsant, així com per altres agents del territori, per planificar les actuacions a dur a terme en aquest entorn els propers anys.
- Durant la fase de retorn, durant el primer trimestre del 2024, s'exposaran aquestes conclusions i totes aquelles propostes recollides .

El següent núvol de paraules pretén oferir una visió general de les paraules més repetides en els "post-its" de les dinàmiques. No és estadísticament significatiu ni es pot fer una anàlisi quantitatiu perquè es fan servir expressions diferents per anomenar les mateixes coses, i perquè en alguns pobles es van agrupar informacions. Tot i això, a nivell qualitatiu, es pot visualitzar la tendència de les temàtiques que han sortit més. Per exemple, la paraula camins és molt repetida perquè es va realitzar un llistat de camins pràcticament a cada poble, i per tant al principi de cada proposta hi surt la paraula camí. Per exemple "Arreglar el camí de Cavaloca. Revisar els marges del camí de la font...". La paraula "ermites" també surt molt repetida perquè es va emprar com a topònim per parlar de determinades zones del parc o de les zones de lleure ubicades en ermites. Tanmateix la paraula "tràmits" es repeteix poc però va ser una temàtica repetida, tractada en tots els pobles i que va preocupar la població. Es repeteix poc aparentment, perquè es van fer servir paraules diferents per parlar d'aquest element, per exemple: sol·licitud, papers, burocràcia, permís, llicència, gestió, etcètera.

IMATGE 4: NÚVOL DE LES PARAULES MÉS REPETIDES EN LES PROPOSTES RECOLLIDES DE LA SEGONA DINÀMICA DEL TALLER EN TOTS ELS POBLES

4.2 | LÍNIES D'ACCIÓ ESTRATÈGICA

Les línies estratègiques proposades a continuació han estat elaborades per l'equip que ha desenvolupat el procés participatiu, i son propostes transversals que donen resposta a diverses necessitats sorgides en els tallers.

En aquestes accions estratègiques hi apareixen les temàtiques més repetides en els tallers i les que preocupen més a la població i son propostes que o bé recullen de forma integral les propostes fetes en diferents pobles, o bé van més enllà i aporten idees noves o referències d'actuacions que s'estan tirant endavant en altres territoris.

Per últim, s'han destacat aquelles línies que s'identifiquen com a accions prioritàries. Són accions que han sortit a la majoria de municipis (i per tant són propostes majoritàriament compartides) i que deslloriguen diverses demandes o necessitats. En aquest cas no representen problemàtiques locals sinó que tenen a veure amb tot el territori del parc natural.

A l'Annex 3 s'han llistat diversos projectes referents i inspiradors que existeixen al territori català, i que poden ajudar a l'hora de trobar mecanismes creats per dur a terme les accions més complicades o més innovadores.

ÚS PÚBLIC I SOCIAL

PISTES I SENYALITZACIÓ:

1- Manteniment de la xarxa de camins públics, resseguint els itineraris ja marcats i fent una actualització dels senders en ús. Assegurar la neteja freqüent d'aquests camins amb senyalització adequada i generar altres indicacions estratègiques als punts d'interès propers. En el llistat d'aportacions conjunt hi ha un resum de les aportacions per cada poble, que ha de servir com a punt de partida, però també és valora el contacte amb les associacions per prioritzar uns o uns altres.

2- Respecte del marcatge dels camins: evitar la sobre senyalització, homogeneïtzar la senyalètica, revisió i renovació dels cartells malmesos.

3- Creació de cartelleria específica per als itineraris, amb els graus de dificultat, el desnivell, la possibilitat o no que siguin ciclables, i amb més informació per poder interpretar-los (fauna, flora, patrimoni, etc.)

4- Incorporar noves tecnologies digitals, com codis QR o tracks en aplicacions com el Wikiloc.

INFRAESTRUCTURES I ÀREES DE LLEURE I D'INTERÈS:

1- Establir una política única i de parc, amb els diferents ajuntaments, sobre l'adequació dels diferents espais d'interès que hi ha pràcticament a cada municipi. Els temes més sensibles són: pernocta d'autocaravanes, WC públic, recollida de brossa, aigua corrent i aigua potable, neteja i adequació de l'entorn d'aquests espais.

2- Es posa de manifest la necessitat d'un refugi a la zona oest del parc, que es proposa en col·laboració amb el parc, per tal d'acollir a les persones que fan la travessa del Montsant en sentit est - oest.

3- Analitzar les conseqüències de l'activació del Pla Alfa 3 en l'únic refugi de dins del Montsant per trobar solucions per tal de no afectar a la viabilitat d'aquesta infraestructura.

TURISME SOSTENIBLE:

1- Generació de polítiques de diversificació i de promoció d'altres espais i pobles pel que fa al turisme. Actualment el turisme està molt centralitzat a Margalef (principalment per l'escalada), i al municipi de Cornudella (principalment a Siurana i Albarca). Aquests dos municipis en temporada alta es desborden i és quan existeixen problemes de convivència amb el veïnatge. Per contra, hi ha altres poblacions com la Bisbal de Falset o la Vilella Alta (entre altres) que podrien absorbir part d'aquest turisme i que també els repercutís positivament. Aquesta diversificació es proposa en les temàtiques que són valor immaterial del parc: cel nocturn, cultura i espiritualitat, memòria històrica, etc. L'aplicabilitat d'aquestes es pot donar des de generar més senyalística a espais o camins d'interès estratègics fins a promoure altres activitats per al turisme.

2- El turisme del Montsant és d'una tipologia on hi predomina el turisme de furgoneta o d'autocaravana, però les infraestructures no estan preparades per assumir la demanda d'aparcament en temporada alta. Per tant, és interessant tenir en compte les àrees de lleure o d'interès dels pobles i generar una xarxa d'aparcaments que pugui assumir la demanda, estant equipada i que permeti una bona convivència.

PUNTS D'INFORMACIÓ:

1- Que la informació i materials divulgatius dels Punts d'Informació sigui igual d'accessible als pobles que no en tenen. Detectar els pobles on no hi ha cap PI acreditat o en els que hi ha molt pocs per tal de poder complementar la informació repartint material divulgatiu a establiments d'alta freqüentació: per exemple bars, botigues, forns de pa, etc.

2- De la mateixa manera, que la informació sigui accessible i disponible en un espai online, de fàcil ús en el que es pot accedir a partir d'un codi QR col·locat en llocs estratègics (per exemple, a les entrades d'itineraris, als aparcaments o als establiments de més freqüentació com cafés o botigues, tot i que no siguin PI).

3- Donar una segona vida a les casetes de fusta de punt d'informació que han quedat obsolets, per a que s'utilitzin per altres coses o si no que es retirin.

ACTIVITATS DEL PARC:

1- Mantenir i ampliar les activitats i accions que es realitzen des del parc als pobles, ja que són font de coneixement, de cohesió social entre pobles i generen proximitat entre el parc i la seva gent. Per exemple els concerts a les ermites, les activitats per transmetre els valors del parc, el descobriment de la flora i la fauna, etc. El públic que més demanda aquest tipus d'activitats són les famílies.

2- Generar accions a tots els pobles, rotativament, ja sigui des de demandes d'associacions o públic general fins a activitats com exposicions que siguin més duradores.

3- La descoberta del propi territori és un eix clau per a tothom. Es pot dur a terme a través de diferents cursos i altres trobades, que poden ser interessants de descobrir i serviran per fer xarxa entre diferents agents.

4- Que la informació no sigui exclusivament pel turisme, sinó que també hi hagi un treball divulgatiu cap a la població del Montsant. Això es pot vincular amb més activitats, exposicions o altres accions dels punts d'informació.

REGULACIÓ D'ACTIVITATS DEL PARC I NORMATIVA:

1- Regulació compartida de tots els municipis pel que fa a l'accés amb vehicles al parc. Les motocicletes i bicicletes poden arribar a generar problemes de convivència, ja que usen els camins i hi generen desperfectes.

2- Regulació de la pernocta turística al parc en temporada alta, amb l'objectiu d'evitar massificacions. Acompanyar aquesta regulació amb una planificació d'aparcaments i tenint en compte els punts d'interès. Aquestes regulacions han d'anar en consonància amb presència d'agents rurals per tal d'assegurar que es compleixen.

3- Generar un document de divulgació de la normativa del parc, on s'expliquen les actuacions que estan permeses al parc i les que no i publicar-lo amb l'objectiu de trencar mites i fomentar la cogestió del parc. Fer actualitzacions respecte els canvis normatius o de regulació d'activitats.

VIURE I TREBALLAR AL PARC

AGRICULTURA, RAMADERIA I PASTURA AL PARC

1- Recuperar i potenciar el banc de terres, o registre de terres a disposició de la pagesia i també per millorar la gestió forestal.

2- Fomentar la pastura regenerativa al parc natural per a fer gestió forestal, per a la prevenció d'incendis i pel manteniment de les lleres del riu. Ja sigui donant suport als ramats existents per a que puguin entrar al parc, ajudant a pastors/es nous que s'hi vulguin instal·lar o creant ramats del parc. Remunerar la pastura al parc (pagament per serveis). Fer-ho de la mà del Consorci de la Serra de Llallberia i l'Escola de pastors/es de Catalunya.

3- Afavorir les activitats agrícoles, ramaderes i de pastura, que són les que gestionen el territori del parc mitjançant ajudes i subvencions específiques i bonificacions o exempcions de pagaments adequades a cada sector. Donar suport econòmic per tancar camps davant l'amenaça de la fauna salvatge i cercar models de tancaments més econòmics. Eliminar els mínims econòmics per accedir a les ajudes.

4- Sensibilització i divulgació sobre el valor de la feina de la pagesia, la ramaderia, la pastura i la caça al parc i els serveis ecosistèmics que brinden. Donar a conèixer la pagesia del parc a través de tallers, d'activitats vivencials amb la pagesia, pastors i d'altres activitats lligades al territori. Es podria combinar amb el Montsant a taula i amb la programació turística.

5- Assegurar el funcionament dels escorxadors públics existents per a que els pastors/es puguin seguir treballant a la zona i ampliar el seu ús als caçadors/es per fomentar el consum humà de carn de caça a nivell local i en la restauració.

CAÇA

1- Avisar al parc de les batudes amb més antelació, per a que es pugui comunicar a través de les xarxes socials, els e-agra dels pobles o d'un canal e-agra del

parc que es proposa crear. L'objectiu és que tant les persones del poble on es fa la batuda, com les persones visitants d'altres pobles o de fora del territori del parc es puguin assabentar amb prou previsió. Pot ajudar crear un calendari fix de caça o crear un canal e-agora dels caçadors del Priorat.

2- Facilitar i agilitzar la tramitació per caçar mitjançant “esperes”. Fomentar la caça de cabirol i cabra hispànica per mantenir les poblacions en un nivell adequat pel parc i la pagesia.

3- Revisar la cartelleria de caça permanent, indicar les zones de caça a les entrades del parc, i indicar a través de quins canals es pot saber si hi ha batudes en marxa.

PRODUCTE LOCAL I BIODIVERSITAT CULTIVADA

1- Recuperar el projecte de Montsant a Taula, reactivar-lo amb l'objectiu de donar a conèixer i donar suport a la pagesia, ramaders/es, pastors/es i artesans que treballen al territori del parc. Ampliar a tots els productes produïts al parc, cervesa, conserves, etcètera. Anar més enllà d'actualitzar el catàleg online i fer material divulgatiu per a tots els pobles, campanyes comunicatives dirigida a la població local però també als visitants. Que funcioni com a recurs per al consum però també com una eina per a les productores.

2- Recuperar, conservar i promoure varietats locals del Montsant. Multiplicar llavors per a la pagesia, per a que pugui produir aquestes varietats i donar suport a la Safranòria que ja fan la tasca de recerca i recuperació de varietats.

GESTIÓ FORESTAL I APROFITAMENT SILVÍCOLA

1- Incrementar la gestió forestal a tot el parc i fer més actuacions per retirar combustible, sobretot després dels darrers estius de sequera.

2- Facilitar a la pagesia i als propietaris agroforestals la gestió de matèria i rostoll per a que no hagin de cremar, proporcionant picadores forestals als pobles.

3- Reactivar i posar al dia les ADF dels municipis del parc que estan inactives.

4- Revisar les associacions de propietaris forestals existents en l'àmbit del parc, activar les que estiguin aturades, crear-ne de noves i donar suport a les existents per tal d'aconseguir recursos econòmics per a fer plans de gestió i gestió forestal. També son una eina per millorar la comunicació amb els/les propietaris/es agroforestals.

5- Crear iniciatives comunitàries entre la Brigada i els veïns de propietat privada, voluntaris, entitats, persones desocupades, etcètera, per fer accions de neteja de boscos.

ECONOMIA LOCAL, FIXACIÓ DE POBLACIÓ I ALTRES USOS I ACTIVITATS TRADICIONALS

1- Recuperar infraestructures turístiques o educatives dels pobles per a generar economia local: la casa de colònies d'Ulldemolins, el refugi de La Figuera i crear un alberg de joventut a la Bisbal de Falset.

2- Fer formació reconeguda, o crear una escola d'oficis tradicionals i relacionats amb feines del parc, per a generar ocupació local (per exemple agricultura, ramaderia,

pastura, fusteria, pedra seca, poda en alçada, motoserra). Crear una borsa de treball associada a aquestes formacions o escola per tal de rejuvenir i que hi hagi relleu generacional en aquest àmbit.

3- Fer activitats de forma regular, per a visitants i persones dels pobles, mitjançant l'externalització a empreses locals, per tal de generar ocupació local i millorar la participació de persones els pobles. Un exemple pot ser fer activitats amb les empreses agràries i ramaderes per millorar de pas el coneixement d'aquest sector.

4- Promoure el consum de producte local i la crear una “marca” del Parc Natural de Montsant que du associats uns valors, un paisatge i un territori. Fomentar el consum de productes locals en la restauració, allotjaments turístics, entre la població local i a través de menjadors escolars ecològics. Tots aquests canals de comercialització també funcionarien com a tractors de la producció al parc i per tant afavorir la recuperació de terres.

5- Cercar recursos per a crear una indústria d'aprofitament forestal i que generi ocupació local. Aquesta podria complementar la feina del parc, que no pot fer gestió forestal de tot el territori.

EDUCACIÓ AMBIENTAL

1- Seguir amb la tasca d'educació ambiental que s'està duent a les escoles, així com amb l'edició de l'agenda escolar. Que els continguts s'adaptin a cada municipi i no pas que vingui amb paquets preestablerts. Posar a la venda l'agenda escolar per a que més gent la pugui gaudir.

2- Incorporar temàtiques relacionades amb la valorització de les feines tradicionals dins el parc (agricultura, ramaderia, pastura, caça..) per valorar-les, i incorporar-hi visites a la pagesia del territori. Incorporar també temàtiques relacionades amb el patrimoni natural, cultural i els oficis tradicionals per fomentar el relleu.

3- Ampliar l'oferta educativa per a famílies i veïns i veïnes dels municipis del parc, i promoure activitats per al turisme, per tal de sensibilitzar en la conservació i la preservació del medi natural i la gestió correcta dels residus.

PARTICIPACIÓ I GOVERNANÇA

1- Cuidar més la participació i acudir més sovint als pobles a explicar el que fa el parc i demanar opinions i un cop l'any informar de les activitats i les ajudes disponibles. Sobretot tenir més presència en els pobles de la zona sud del parc i a la zona d'Ulldemolins.

2- Resoldre les diferències a nivell de recursos i de conservació entre el PN Nord i el PN Sud. Hi ha cert sentiment d'abandó en la zona sud del parc.

3- Recuperar la trobada “Gaudeix el parc en família” que es feia de forma itinerant per tots els pobles i on participava la gent del territori molt activament. Pot ajudar a generar més vinculació amb les habitants del parc.

4- Explorar un programa de cogestió de la zona protegida per a una major col·laboració público-privada per tal d'implicar la ciutadania. Es poden

organitzar sortides populars entre els veïns i veïnes per netejar els camins. Hi ha exemples a Europa.

SERVEIS I TRÀMITS

1- Crear més ajudes per la gent que gestiona el parc (activitats tradicionals) i que siguin ajudes més fàcils de presentar. Treure els mínims econòmics per a poder fer actuacions petites. Establir bonificacions d'impostos o de cost dels tràmits.

2- Reduir i simplificar els tràmits i gestions que han de fer la pagesia, les activitats de pastura i gestió forestal. Crear un mecanisme de suport d'un tècnic/a del parc o d'una empresa externa, que ajudi en les tramitacions.

3- Facilitar que es puguin fer tràmits als ajuntaments per a fer actuacions al parc (caça, moviment de ramats, gestió forestal, etc..).

ESTRUCTURA DEL PARC NATURAL DE LA SERRA DE MONTSANT:

1- Incrementar el personal tècnic que treballa al parc. Posar de relleu les diferències de personal contractat en altres parcs naturals de Catalunya en relació al territori gestionat.

2- Externalitzar les actuacions que el parc no pot fer per dimensió de personal i generar economia local a la vegada.

PATRIMONI NATURAL I CULTURAL

PAISATGE I ESPIRITUALITAT

1- Buscar fórmules per millorar la difusió del patrimoni a la gent del territori, i augmentar el seu interès. Recuperar l'organització de les jornades de divulgació sobre patrimoni natural i cultural de Montsant.

2- Augmentar la informació sobre el cel nocturn (mapes nocturns) i la seva protecció als miradors nocturns dels pobles. Organitzar tallers d'observació nocturna des dels miradors nocturns dels pobles. Potenciar el camí de l'Espadella, a Ulldemolins, com a mirador astronòmic.

FAUNA I FLORA

1- Crear guies de camp específiques sobre la fauna i flora de Montsant. Fer més difusió de la fauna i flora locals amb exposicions i fulletons.

2- Promocionar els itineraris de flora en general, i en concret: adequar itineraris de flora al voltant de la Cova Foradada de la Bisbal de Falset, a la Vilella Alta i arranjar el de Margalef.

3- Penjar tots els estudis realitzats i material generat des del 2002 a la web del parc natural per facilitar l'accés a la població.

PATRIMONI CULTURAL I ARQUITECTURA POPULAR

1- Reforçar la realització d'activitats culturals en l'àmbit natural del parc.

2- En relació al patrimoni de pedra seca s'ha proposat continuar restaurant marges i altre patrimoni de pedra seca, informar respecte a les ajudes per l'ar-

ranjament i recuperació de la pedra seca, realització de cursos sobre pedra seca i l'ofici de marger i organitzar camps de treball per a la reconstrucció d'aquest patrimoni.

3- Senyalització del patrimoni arquitectònic interessant dins i fora dels nuclis urbans, però en tot l'entorn del parc i de les infraestructures mineres en desús.

GEOLOGIA I RECURSOS HÍDRICS

1- Gestionar les lleres dels rius en coordinació amb l'ACA, que estan plens de vegetació. Ja sigui amb ramats o amb mitjans mecànics.

COMUNICACIÓ

1- Pel que fa a la comunicació del parc, s'especifica que el més important és explicar l'essència del parc, en totes les seves dimensions i els valors. Tant internament als diferents pobles que formen el parc com també al turisme. La Marca Parc Natural de Montsant ha de donar valor afegit cap enfora, així com sentiment de pertinença i arrelament. Per tant és necessari treballar en la identificació del Montsant a través dels seus valors i productes que s'hi produeixen. També incloent la proposta de creació d'un segell del parc per a productes agroalimentaris, o una marca més àmplia de parc que s'identifiqui amb tot el territori (per exemple, que aquesta marca doni punts per ajuts del CCP, Leader, entre altres).

2- Uns altres rellevants que s'han posat sobre la taula són:

- Regulació i normatives: que siguin públiques i accessibles per tota la població.
- Ajuts i subvencions: totes aquelles subvencions que poden afavorir a la conservació del Montsant, per arreglar camins, marges, gestió forestal, etc. De manera que sigui fàcil i accessible per als propietaris la co-gestió del bosc i del paisatge.
- **Comunicació interna als veïns i veïnes: des de temes divulgatius de patrimoni i dels valors del Montsant fins a les batudes de caça. Aquestes accions es poden complementar de trobades o jornades de coneixença del propi territori.**
- Explicar el valor i els serveis que presten a la societat la pagesia, els ramaders/es, pastors/es, caçadors/es en la conservació del territori.
- Publicacions d'interès: des de tríptics fins a material online, que ajudi a la interpretació de l'entorn natural.

3- Es valora que la comunicació sí que arriba a les persones que generalment estan a l'òrbita del parc, perquè hi tenen relació o contacte per diferents motius, però no acaba d'arribar a la població general, és a dir, al conjunt de veïns i veïnes. És per això, que es proposen un seguit de canals de comunicació per assegurar que la informació arribi a tothom:

- **Instagram: com a xarxa social per a comunicacions més immediates i per apropar el parc a la seva ciutadania, i sobretot a la població jove.**
- EAgora: es planteja l'existència d'un eAgora propi per comunicacions ràpides, o solament potenciar més els propis EAgores dels pobles.
- **Cartelleria: actualitzar els punts estratègics on penjar-la als municipis i que sigui més freqüent.**
- Agenda d'activitats: tornar al paper, per enviar-ho a punts de distribució d'una manera més immediata.

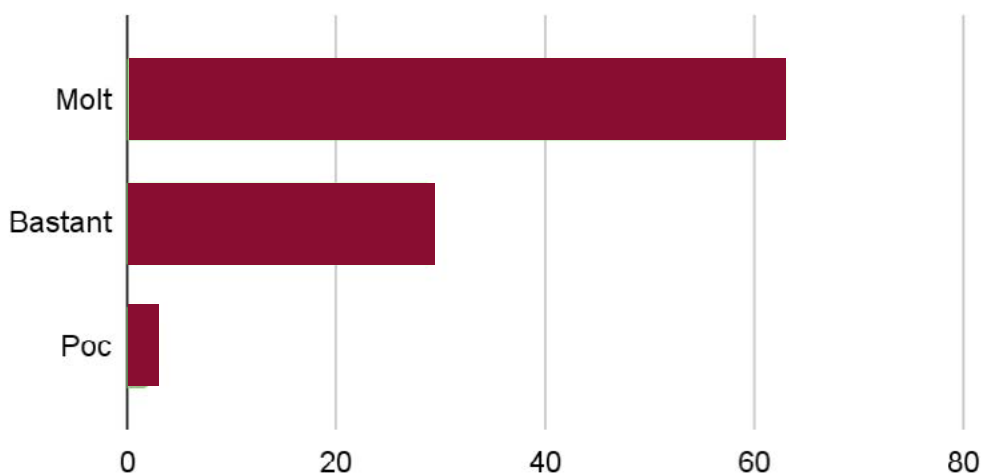
- Marxandatge del parc: per mantenir un sentiment de pertinença i d'identificació del territori.
- Sorgeixen altres propostes com la creació dels itineraris en codis QR per la cartelleria física, la creació dels tracks descarregables o la creació al web d'un Punt d'Informació virtual.

ANNEX 1 | AVALUACIÓ GLOBAL: QÜESTIONARIS D'AVALUACIÓ

Al finalitzar cadascuna de les sessions, les participants van respondre un qüestionari de satisfacció en el qual es recollien diverses dades personals i estadístiques, alhora que també responien sobre el desenvolupament de la sessió.

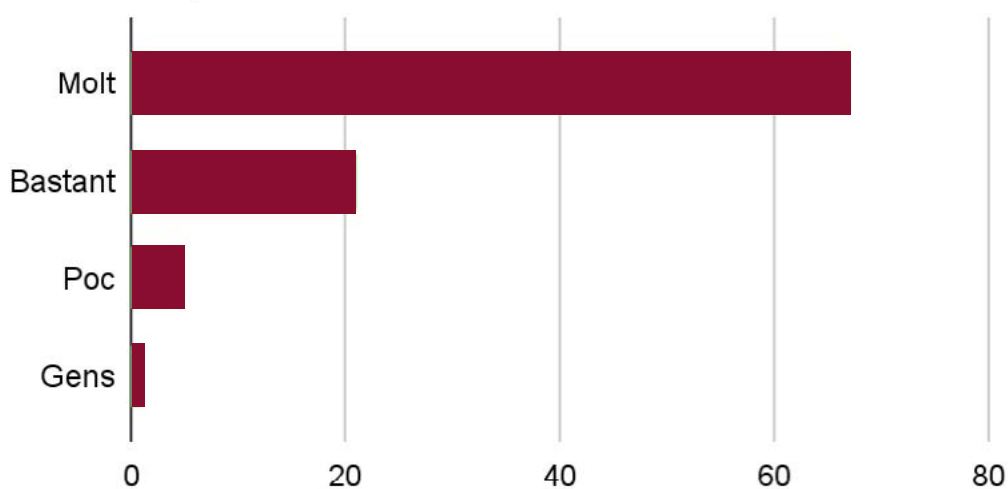
Les dades respecte la quantitat de participants i el seu perfil es mostren i s'analitzen en els apartats 2.1 i 2.2, i en aquest annex es mostren les dades respecte les 94 respostes obtingudes en els qüestionaris (tal i com s'ha comentat anteriorment, la xifra total de participants ha estat de 100 persones, però 6 d'elles, per diversos motius, no van contestar els qüestionaris finals).

GRÀFIC 6: RESPOSTES A LA PREGUNTA "ELS OBJECTIUS DE LA SESSIÓ HAN ESTAT CLARS DES DEL PRINCIPI?"

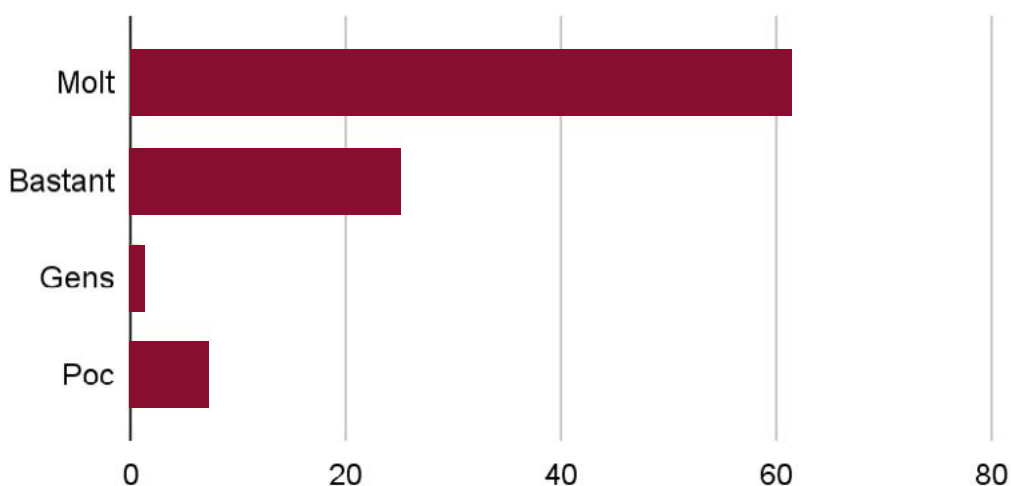
En aquest primer gràfic podem observar com la majoria de participants, un 67,02%, consideren que els objectius han estat molt clars des del principi i un 30,85% consideren que han estat bastant clars. Així doncs, en total de 97,87% de les assistents valora la claredat dels objectius.

GRÀFIC 7: RESPOSTES A LA PREGUNTA "LA CONVOCATÒRIA I LA INFORMACIÓ SOBRE LA SESSIÓ S'HA ENVIAT AMB PROU ANTELACIÓ?"

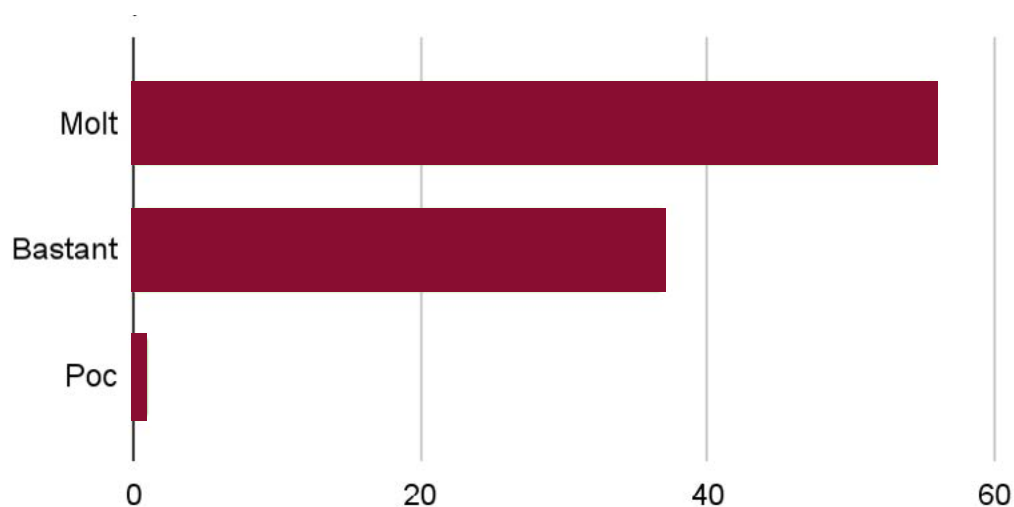
En el gràfic anterior, el 6,38% de les participants consideren que la convocatòria es va enviar amb poc o gens de temps de marge per poder-hi participar, fet que contrarresta amb la resta de participants, que consideren que es va enviar amb bastant (22,34%) o molt (71,27%) de temps previ. Aquest fet, segurament es deu al reforç comunicatiu que es va dur a terme per part de l'organització i les dificultats de contactar amb determinades persones, cosa que va fer que les convocatòries els hi arribessin tard.

GRÀFIC 8: RESPOSTES A LA PREGUNTA “ELS MATERIALS D'INFORMACIÓ PREVIS HAN ESTAT CLARS, ADIENTS I SÓN UNIVERSALMENT ACCESSIBLES?”

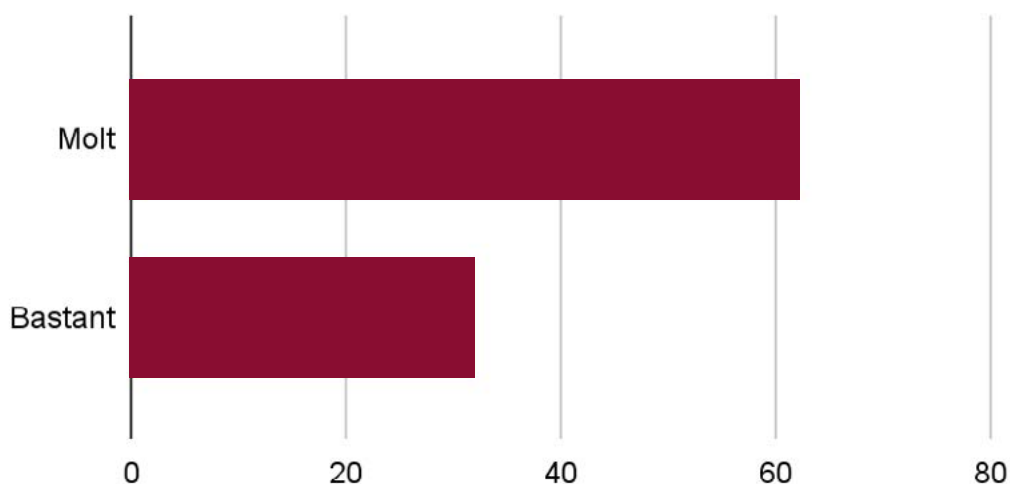
Un 64,89% de les participants consideren que els materials previs d'informació han estat molt clars i adients, un 26,59% consideren que ho han estat bastant i, en canvi, un total d'un 8,50% consideren que ho han estat molt poc o gens.

GRÀFIC 9: RESPOSTES A LA PREGUNTA “TOTES LES OPINIONS RELLEVANTS EN AQUESTA MATÈRIA HAN ESTAT REPRESENTADES?”

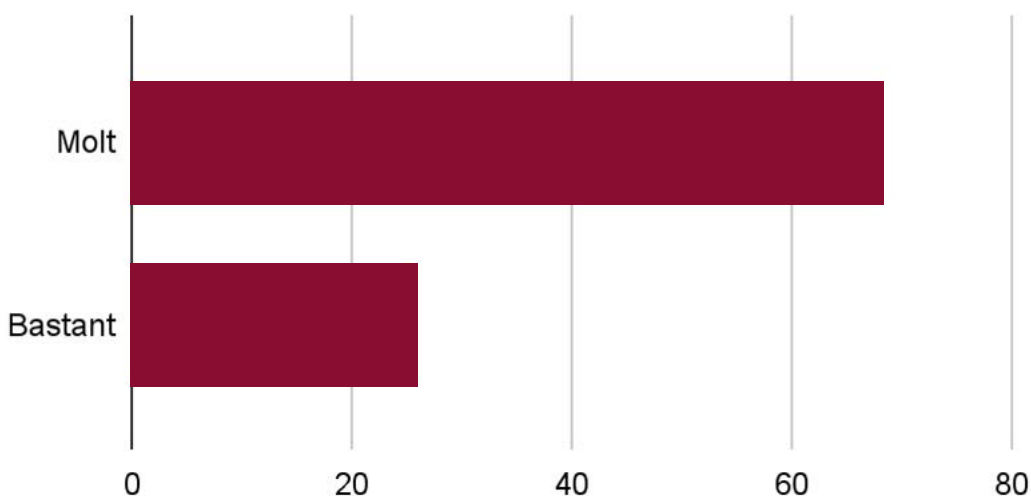
En el gràfic anterior podem veure una majoria de participants que consideren que totes les opinions s'han recollit i vist representades: un 59,57% de les participants consideren que s'han recollit de forma molt exhaustiva, mentre que un 39,36% consideren que s'ha fet de forma bastant exhaustiva; tan sols un 1,06% considera que totes les opinions estan poc representades.

GRÀFIC 10: RESPOSTES A LA PREGUNTA “ELS HORARIS DE LES SESSIONS DE TREBALL HAN ESTAT ADEQUATS?”

En aquesta pregunta, en general hi ha hagut consens en que els horaris han estat adequats: un 65,95% de les persones pensen que han estat molt adequats i un 34,04% pensen que ho han estat bastant. Així doncs, el 100% de les participants creuen que els horaris han estat bastant o molt adequats per fomentar l'assistència.

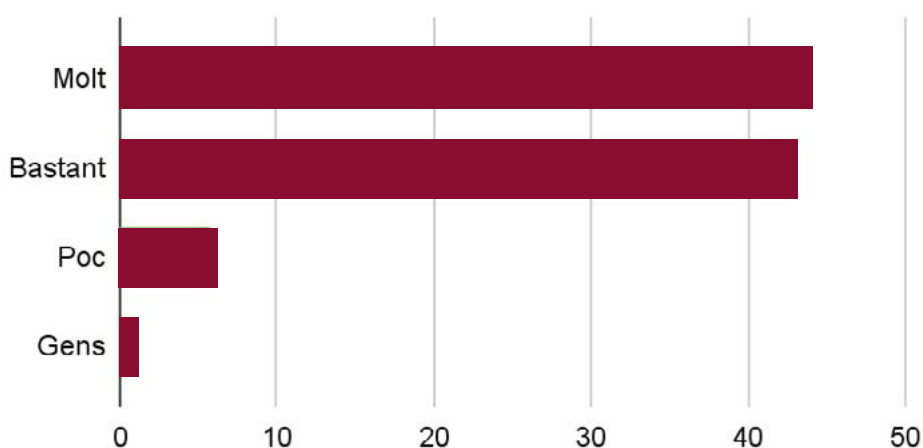
GRÀFIC 11: RESPOSTES A LA PREGUNTA “ELS DINAMITZADORS HAN DEMOSTRAT UN BON NIVELL PROFESSIONAL I HAN AFAVORIT EL DEBAT ENTRE ELS PARTICIPANTS?”

El 72,34% de participants creu que l'equip de dinamització ha afavorit el debat i ha ajudat a que aquest es desenvolupés correctament, i un 27,65% creu que ho han fet bastant.

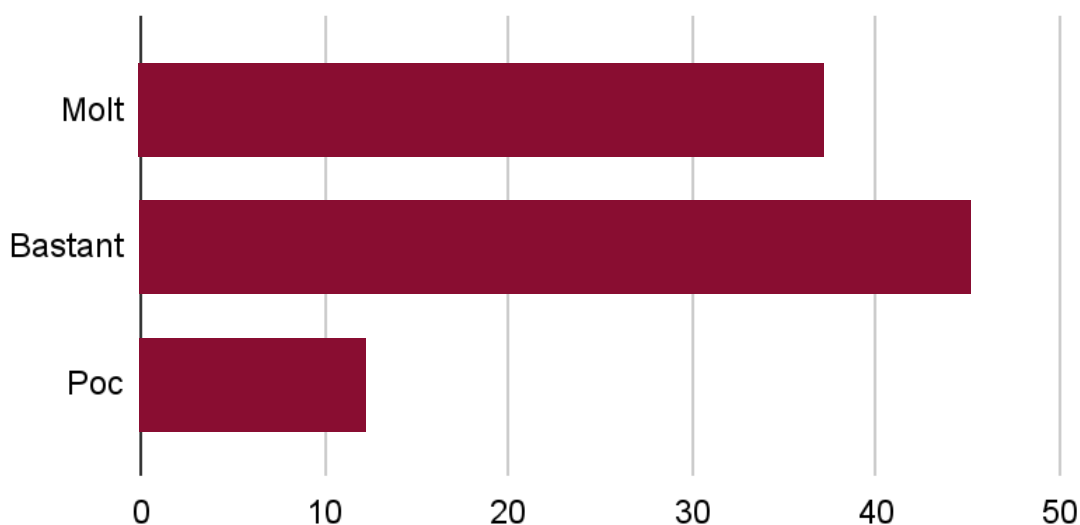
Tal i com es pot veure en els gràfics, s'ha decidit no incloure la qüestió 13.7, ja que es tractava d'una pregunta oberta sobre fórmules per millorar la preparació i execució de les sessions, i no s'ha obtingut cap aportació.

GRÀFIC 12: RESPOSTES A LA PREGUNTA “LA SESSIÓ HA PERMÈS APROXIMAR I MILLORAR LA RELACIÓ ENTRE L'ADMINISTRACIÓ I LA CIUTADANIA?”

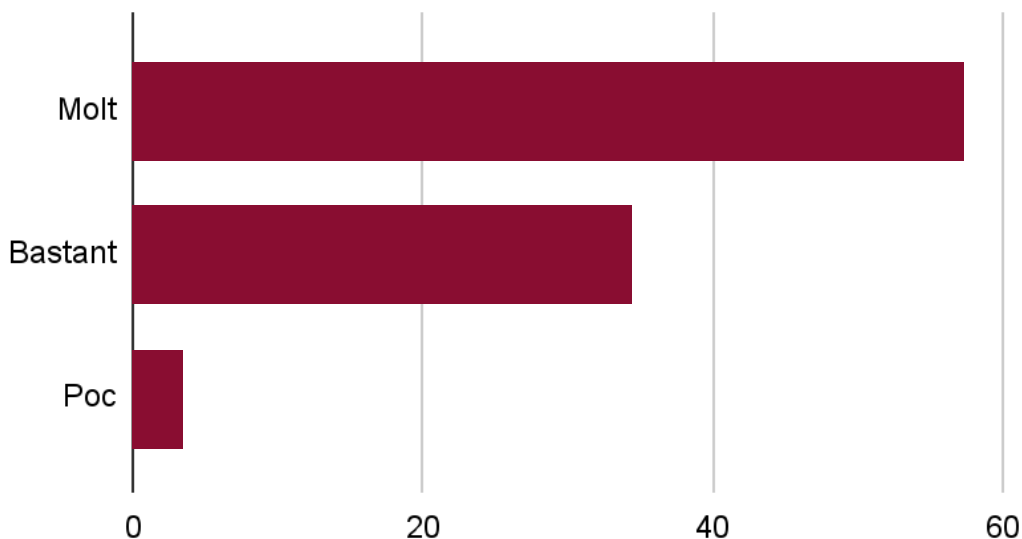
En aquest cas, un total d'un 92,54% de les participants (46,80% ho considera una estratègia molt encertada i un 45,74% ho considera una estratègia bastant encertada) valora que aquestes sessions han permès acostar l'Administració a la ciutadania. Totes les participants restants (7,42%) consideren que no ho ha permès poc o gens.

GRÀFIC 13: RESPOSTES A LA PREGUNTA “LA SESSIÓ HA INCREMENTAT LA XARXA DE RELACIÓ DE LES PERSONES QUE TENEN INTERÈS EN AQUESTA MATÈRIA?”

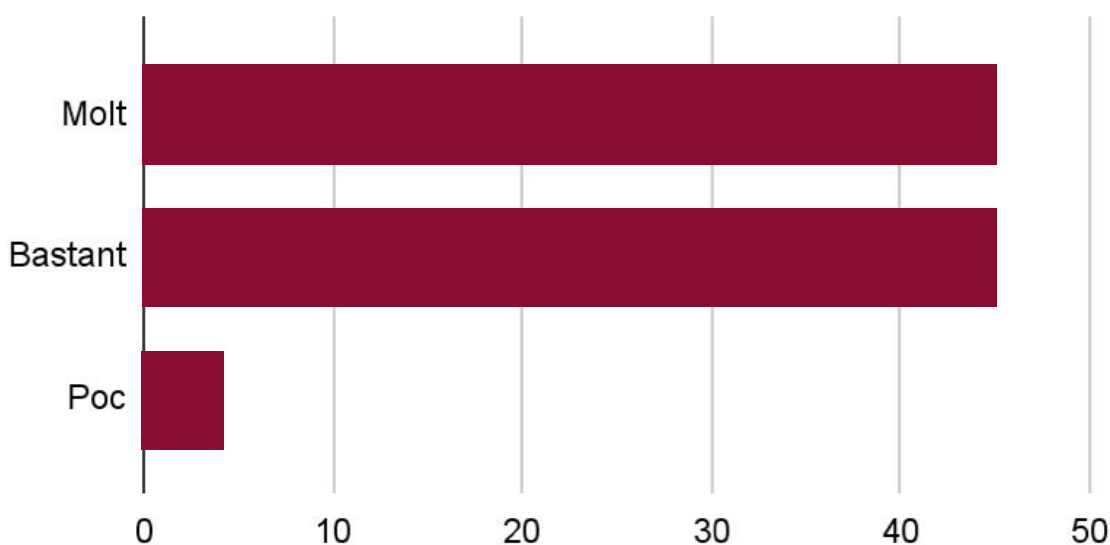
En aquesta pregunta, un 47,87% de les persones participants creuen que les sessions participatives han permès augmentar bastant la seva xarxa de contactes, així com un 39,36% creu que ho ha pogut fer molt. Un total de 12,76% creu que no ha estat així i que ha augmentat poc la xarxa relacional.

**GRÀFIC 14: RESPOSTES A LA PREGUNTA “ESTIC SATISFET/A
AMB ELS RESULTATS DE LA SESSIÓ?”**

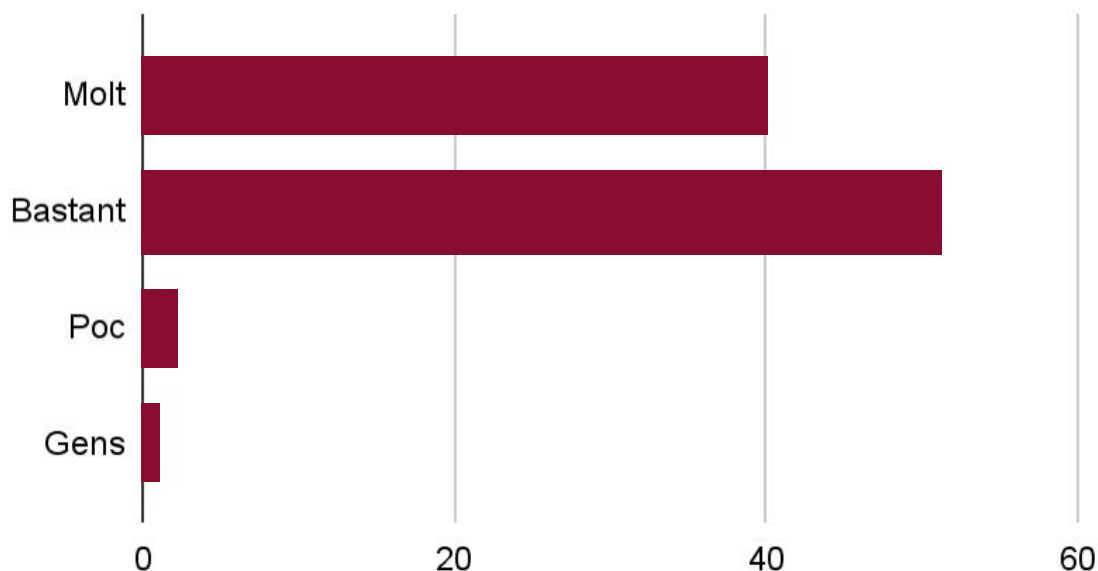
Un 60,63% de les persones participants es mostren molt satisfetes dels resultats de les sessions, així com un 36,17% s'hi mostren bastant; per altra banda, un 3,19% d'aquestes assistents es mostren poc satisfetes amb els resultats aconseguits.

**GRÀFIC 14: RESPOSTES A LA PREGUNTA “ESTIC SATISFET/A
AMB EL MEU GRAU DE PARTICIPACIÓ A LA SESSIÓ?”**

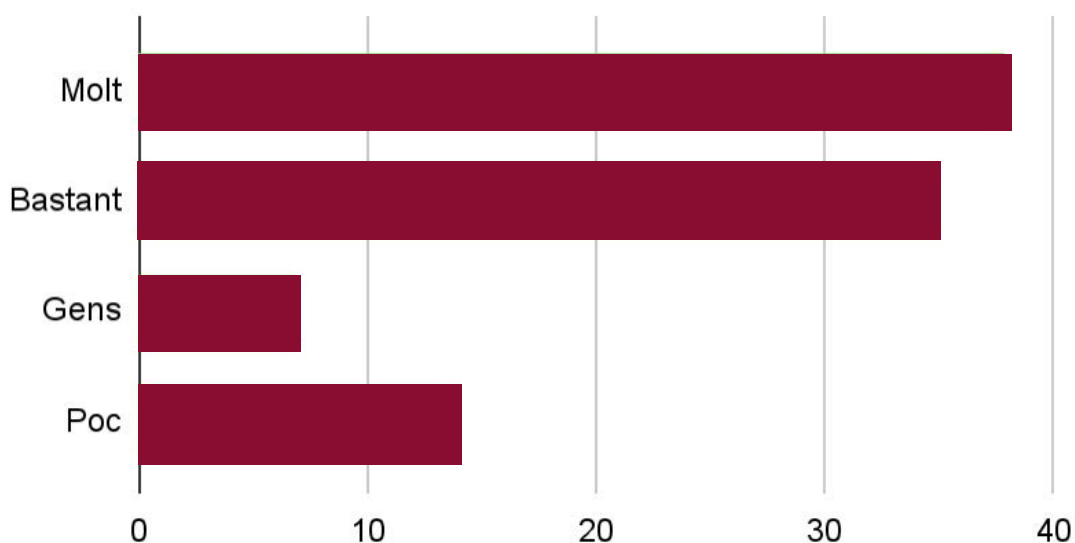
Respecte el grau de participació personal, un 47,87% de les participants mostren molta satisfacció, així com un altre 47,87% afirmen que estan bastant satisfets. Tan sols en 4 casos, el 4,25%, mostren poca satisfacció per allò aportat a la sessió.

GRÀFIC 15: RESPOSTES A LA PREGUNTA "S'HAN ASSOLIT ELS RESULTATS PLANEJATS?"

Un 42,55% de les participants creuen que s'han assolit els resultats plantejats a l'inici de la sessió en la seva totalitat (resultats molt assolits), així com un 54,25% creuen que s'han assolit força (resultats bastant assolits). Així doncs, una majoria alta d'assistents (96,80%) valora l'assoliment dels resultats plantejats.

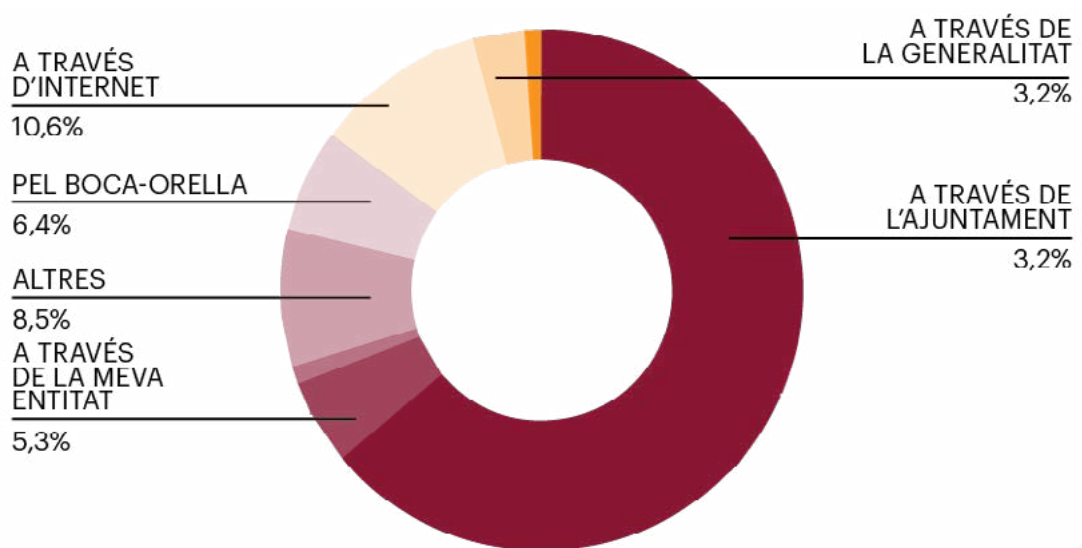
GRÀFIC 16: RESPOSTES A LA PREGUNTA "HE APRÈS COSES QUE NO SABIA?"

En aquesta pregunta, un 40,42% de les participants manifesten haver après moltes coses durant les sessions, així com un 37,23% també creuen que haver-ne après bastantes; per altra banda, un 7,44% afirmen haver-ne après poques, i un 14,89% afirmen no haver-ne après cap.

Finalment, respecte al canal d'informació mitjançant el qual les participants han rebut la convocatòria i han conegut la iniciativa, es mostra una gran disparitat de respostes alhora que un canal predominant. En primer lloc, un 63,8% de les assistents han rebut la convocatòria a partir del seu ajuntament.

GRÀFIC 17: RESPOSTES A LA PREGUNTA "COM US HA ARRIBAT LA CONVOCATÒRIA?"

En segon lloc, un 10,6% han conegut la iniciativa a través d'internet i les xarxes socials telemàtiques, un 6,4% se n'han assabentat a partir del boca-orella i a un 5,3% els hi ha arribat a partir de l'entitat on participen.

Finalment, a un 3,2% els hi ha arribat a través de la Generalitat de Catalunya, i altres formes no especificades (8,5%).

ANNEX 2 | LLISTAT DE PARAULES DE LA DINÀMICA INICIAL

Aquest és el llistat sencer de paraules i conceptes sorgits de la dinàmica inicial de les sessions de participació. Algunes de les expressions que aquí es recullen són adaptacions de les expressions literals que es van recollir, per facilitar-ne l'anàlisi i el recull. Tot i l'adaptació, s'ha vetllat per mantenir el significat original de l'expressió.

Naturalesa	Naturalesa	Origen	Estima	Excursionisme
Vida	Divulgació	Coexistència	Patrimoni	Protecció
Aigua	Traves	Muntanya	Natura	Gestió Ens llunyà
Excursions	Protecció	Patrimoni	Excursionisme	Pertinença
Vida	Ecologia	Patrimoni	Oportunitat	Pau
Casa	Tranquil·litat	Naturalesa	Amor	Espai singular
Territori	Sostenibilitat	Muntanya	Tranquil·litat	Oportunitat
Territori	Naturalesa	Espiritualitat	Estima	Limitació
Manca de previsió	Biodiversitat	Patrimoni cultural	Pau	Restriccions
Gestió	Patrimoni cultural	Biodiversitat	Privilegi	Vida
Casa	Naturalesa	Història	Vida	Tranquil·litat
Màgia	Engany	Protecció	Records	Burocràcia
Patrimoni	Oportunitat	Silenci	Vida	Oportunitat
Vida	Avantatges	Refugi	Bellesa	Excursionisme
Paradís	Meravella	Inconvenients	Naturalesa	Gaudi
Salvatge	Vida	Exercici	Geologia	
Desconnexió				

ANNEX 3 | EXEMPLES DE PROJECTES DE REFERÈNCIA

Algunes de les propostes recollides en el procés participatiu son difícils de dur a terme des de l'ens gestor d'un parc natural, però responen certament als reptes actuals del territori i son elements deslloradors de problemàtiques transversals detectades sobretot en l'àmbit de «viure i treballar al parc» relacionades amb l'accés a la terra, el consum de productes locals, les activitats agrícoles, ramaderes de gestió forestal i de pastura, les economies locals i per tant la gestió sostenible del mosaic agroforestal.

En ser reptes comuns a tot el territori, des d'altres zones de Catalunya s'han desenvolupat mecanismes de resposta a aquests reptes des de l'ens de gestió de parcs naturals, ens locals o altres entitats del territori, que poden servir al Parc Natural de la Serra de Montsant a mode d'inspiració per adaptar solucions al territori del parc.

Son experiències relacionades amb problemàtiques complexes, multicausals, que sovint tenen a veure amb els problemes estructurals que pateix el sector primari com son les dificultats de viabilitat econòmica, la sobrecàrrega burocràtica, la interacció amb molts departaments diferents de la Generalitat o la manca de normativa adaptada a petites explotacions agroramaderes i de pastura, com és el cas de les explotacions presents al parc natural.

A continuació s'han recopil·lat algunes d'aquestes experiències referents a Catalunya:

AGRORIENTA'T:

El programa d'assessorament Agrorienta't consisteix en visites amb tècnics especialistes on hi pot accedir qualsevol empresa o projecte agroalimentari del Vallès Oriental. És un servei públic, professional i gratuït per la pagesia, gestionat per l'Ajuntament de Cardedeu i el Consell Comarcal. Aquest servei es va iniciar l'any 2018, i en el 2019 es van assessorar 33 projectes amb uns 70 assessoraments. Fan assessoraments puntuals o periòdics, segons la necessitat dels projectes i l'objectiu és la transició ecològica de les finques i la viabilitat de les mateixes.

<https://www.cardedeu.cat/temes/desenvolupament-local/cardedeu-agroecologic/>

SUPORT PAGÈS:

És un servei local d'acompanyament de la pagesia cap a la transició agroecològica dels municipis de Manresa, Navàs i Artés (amb el suport de Consell comarcal d'Osona, DIBA i XASACC). Amb vocació de servei públic, s'ofereixen fins a 10 hores anuals d'acompanyament gratuït a les iniciatives de producció agropecuària professional que hi estiguin interessades. La iniciativa neix l'any 2019 de la mà de la Xarxa per a la Sobirania Alimentària de la Catalunya central i respon a dos objectius principals: contribuir a millorar la viabilitat econòmica, ecològica i social de les iniciatives locals de producció agropecuària professional i promoure'n el relleu generacional i la instal·lació en el sector primari.

<http://www.ghtbages.org/1732-es-presenta-suport-pages-el-nou-servei-d-39-acompanyament-integral-de-la-pagesia-del-bages/>

<https://www.manresa.cat/web/menu/9640-suport-pages-acompanyament-integral-de-la-pagesia-local>

ARRELA'T:

Mecanisme de suport a la pagesia del Parc Natural de Collserola i dels municipis que el conformen. Es tracta d'una de les accions del projecte Alimentem Collserola, i sorgeix de les necessitats de la pagesia. Té per objectiu contribuir a millorar la viabilitat econòmica, ecològica i social dels projectes de producció i transformació alimentària del territori. S'ofereixen assessoraments des de la perspectiva de la producció agrària ecològica, l'agroecologia, l'economia social, solidària i cooperativa. Aquest servei va ser creat l'any 2018 per la cooperativa Arran de terra com a proveïdor extern i en un futur el parc incorporarà el servei en la seva estructura de forma permanent. Es fa acompanyament en temes de tramitació administrativa, subvencions, planificació de finques, fertilitat, gestió de l'aigua, keyline, accés a la terra, organització empresarial, organització laboral, comercialització i vendes en circuit curt, etcètera.

<https://parcnaturalcollserola.cat/pla-agropecuari/alimentem-collserola/arrelat/>

RECALL DE SERVEIS DE SUPORT A LA PAGESIA DE COLLSEROLA AL PARC NATURAL DE LA SERRA DE COLLSEROLA

<https://parcnaturalcollserola.cat/wp-content/uploads/2023/10/Serveis-de-suport-a-la-pagesia-Collserola.pdf>

CONTRACTE AGRARI DE MENORCA:

Va ser el primer contracte agrari a nivell estatal. El Contracte Agrari de la Reserva de Biosfera (CARB) és un instrument que neix l'any 2005, amb la voluntat de donar suport a la rendibilitat de les explotacions agràries tradicionals en la seva activitat productiva, i reconèixer els serveis ambientals i culturals que els agricultors i ramaders de Menorca ofereixen al conjunt de la Reserva de Biosfera. Es tracta d'un acord mutu entre el Consell Insular de Menorca i el titular de l'explotació, mitjançant el qual la finca agrària assumeix uns compromisos respecte a la seva activitat productiva (incorporar i aplicar pràctiques agrícoles respectuoses amb el medi ambient), i l'administració a canvi li ofereix ajudes i compensacions, així com serveis a aquesta explotació. En l'enllaç també s'explica la Marca Menorca Reserva de la Biosfera.

<http://www.biosferamenorca.org/Contingut.aspx?idpub=1794>

<https://www.cime.es/gesserveis/gestion.aspx?IDGESTION=900100247>

CONTRACTE AGRARI DE COLLSEROLA:

El Contracte Agrari de Collserola (CAC) és una eina de remuneració econòmica pels serveis que ofereix la pagesia al parc a través d'una convocatòria de pagaments específica, oberta a tots els projectes professionals dedicats al sector primari del parc i l'espai funcional. Amb ell, a més, es pretén fomentar una millora de les pràctiques agroramaderes i la transició agroecològica de l'activitat agropecuària al parc. Es va redactar de forma participativa amb la pagesia, les administracions públiques i persones de l'àmbit científic i remunera els serveis ecosistèmics, és a dir totes aquelles activitats de la pagesia que no tenen a veure amb la producció directament, però que són claus pel manteniment del mosaic agroforestal, la conservació de la biodiversitat, la conservació de camins, marges de pedra seca, infraestructures hídriques, etcètera, fins a un total

de 36 accions i un màxim de 5.000€ per finca. La seva tramitació és molt senzilla, i una tècnica del parc és qui fa les visites per planificar i justificar les accions.

<https://parcnaturalcollserola.cat/pla-agropecuari/alimentem-collserola/contracte-agrari-de-collserola/>

CONTRACTE AGRARI DE LES GAVARRES:

Recentment també s'ha aprovat el contracte agrari de Les Gavarres que preten formentar l'activitat agroramadera a la serralada per tal de fer gestió forestal a través de les explotacions agroramaderes i de pas contribuir a la seva viabilitat.

<https://www.ddgi.cat/web/servei/7508/subvencions-per-al-desenvolupament-de-bones-practiques-agraries-a-l-entorn-del-massis-de-les-gavarres-2021>

AJUDES PER A LA RECUPERACIÓ DE FINQUES EN DESÚS I

TANCAMENT DE CAMPS AL PARC AGRARI DEL BAIX LLOBREGAT:

El Parc Agrari té una línia de subvencions per la recuperació de camps en desús que financia la posada en marxa de la finca i el tancat de la mateixa. L'import màxim per projecte és de 5.000€

<https://parcagrari.cat/ca/convocatories>

AJUDES PER AL TANCAMENT DE CAMPS A COLLSEROLA.

Els anys en què hi ha previsió de romanents econòmics al Parc Natural de la Serra de Collserola, es publica una subvenció pel tancament de camps agraris on es pot presentar la pagesia de Collserola. Es publica i tramita amb el Contracte Agrari de Collserola per a reduir el volum de gestions que ha de fer la pagesia. La intenció és que esdevingui una eina estructural del parc. També han redactat un document de referència sobre la forma en què s'han de fer els tancats pensant en que tingui el preu més baix possible, encaixi en les normatives del parc i sigui funcional per evitar els atacs de fauna salvatge, que a Collserola son de gran intensitat.

GESTIÓ FORESTAL AMB RAMATS AL PNIN DE POBLET

Al PNIN de Poblet, des de fa anys, està coordinat un servei de pastura remunerat a un pastor el marc del conveni existent entre el DMAH i la Federació d'Entitats Catalanes d'Oví i Cabrum (FECOC). Es un conveni de manteniment de les infraestructures de prevenció d'incendis forestals mitjançant la pastura en coordinació amb el GRAF, en què es pasturen diferents zones estratègiques a diferents intensitats.

PAGAMENT PER SERVEI DE DESBROÇAT DE FRANDES A SANT BOI DE LLOBREGAT

Ramats al bosc fa, des de l'any 2011, un servei de manteniment de franges de seguretat amb un ramat de cabres i ovelles, a Sant Boi de Llobregat. És un dels projectes pioners a Catalunya de pagament per serveis de pastura.

<https://ambientolegs.wordpress.com/2015/02/09/ramats-al-bosc-reinventant-la-ramaderia-per-protégir-els-boscos/>

RAMATS DE FOC

La fundació Pau Costa, a través del projecte Ramats de Foc ofereix un segell per a comercialitzar la carn, coordinació amb bombers i assessorament gratuït per als ramats en tots els àmbits relacionats amb els projectes professionals de pastura, als pastors i pastores que s'adereixen al segell. Tot i que la iniciativa sorgeix a terres gironines, estan treballant també al Camp de Tarragona.

<https://www.ramatsdefoc.org/ca/>

CORRAL DE PROPIETAT PÚBLICA DE CA N'OLLER I PAGAMENT PER GESTIÓ FORESTAL A COLLSEROLA

L'any 2011, el Consorci del Parc Natural de la Serra de Collserola va construir el corral de Ca n'Oller en una finca de propietat municipal amb l'objectiu d'acollir un ramat per a fer manteniment de franges i gestió forestal de forma remunerada als municipis de Montcada i Reixac, Cerdanyola del Vallès i Barcelona. Aquesta instal·lació, projectada per encabir un total de 500 caps de bestiar, consta d'una nau principal de 900 m² equipada amb menjadores mòbils i abeuradors de nivell constant, pati exterior, femer, bassa de lixiviats, cobert per emmagatzemar palla i farratges, dipòsit per gra i un tancament perimetral de tot el recinte amb malla cinètica d'acer galvanitzat de 2 metres d'alçada. L'ús del corral i el servei de franges i manteniment forestal es licita cada 4 anys.

FOMENT DE LA RAMADERIA EXTENSIVA AUTÒCTONA A LA SERRA DE LLABERIA

Una de les línies de treball de gestió sostenible del medi del Consorci de la Serra de Llaberia, és el foment de la ramaderia extensiva autòctona per a la conservació de la biodiversitat i el control d'incendis forestals. Ho estan promovent mitjançant el condicionament d'infraestructures per al foment de la ramaderia en zones estratègiques, la transformació de boscos en zones pasturables i la construcció de barreres i mesures de control per evitar danys en hàbitats sensibles. Estan treballant en col·laboració amb l'Escola de Pastors de Catalunya, i fan el tutoratge i acollida d'alumnes en pràctiques.

<https://www.serrallaberia.org/gestio-sostenible-del-medi>

L'ESCORXADOR MUNICIPAL D'ARMENTERA

Quan estava a punt de tancar, es va organitzar un micromecenatge per tal de mantenir-lo obert. És un escorxador públic, que es va aconseguir salvar i que va fer un canvi també en la seva gestió cap a un model de gestió cooperativa. Hi ha diversos casos de recuperació d'escorxadors de petita capacitat a Catalunya. També s'han creat escorxadors mòbils al prepirineu on els pastors/es havien de recórrer grans distàncies per arribar als escorxadors més propers.

<https://arrels.info/noticia/la-viabilitat-dels-petits-escorxadors-garanteix-un-consum-de-carn-sostenible/>

<https://www.desenvolupamentrural.cat/actualitat/noticies/el-primer-escorxador-mobil-de-l2019estat-espanyol-entra-en-funcionament-per-a-11-explotacions-d2019ovi-i-cabrum-de-la-catalunya-central>

ELS MENJADORS ESCOLARS ECOLÒGICS COM A EINA DE CONSUM LOCAL

Els menjadors escolars ecològics representen una eina de gran potencial transformador perquè s'abasteixen de producte local i ecològic del territori facilitant la programació de cultius a la pagesia local, creant ocupació local en el sector primari, assegurant una alimentació justa i saludable per als infants i son una eina per a l'educació ambiental de tota la comunitat educativa del centre, i de les famílies molt potent. A Catalunya hi ha molts exemples. Algunes de les entitats que estan ajudant a tirar endavant aquestes iniciatives son:

<https://xamec.cat/>

<https://www.menjadorsecologics.cat/ca/coneix-nos/>

<https://ecomenja.com/>

GESTIÓ FORESTAL SOSTENIBLE A TRAVÉS D'UNA EMPRESA D'INSERCIÓ LABORAL A LA SERRA DE LLABERIA

El Consorci disposa d'una empresa d'inserció sociolaboral (EIS) que ocupa persones en risc d'exclusió social de les nostres comarques. És una empresa de caràcter públic, especialitzada en treballs de gestió i conservació del medi natural. Aquesta empresa genera ocupació local estable, genera oportunitats per als col·lectius en risc d'exclusió social, és una plataforma professionalitzadora, amplia el mercat de treball local i treballa en xarxa amb les empreses locals.

<https://www.serrallaberia.org/empresa-dinsercio-laboral>

XARXA DE SUPORT AL SECTOR AGROALIMENTARI DE CATALUNYA:

<https://www.xemac.org/suport-a-l-emprenedoria/#entitats-tarragona>

ANNEX 4 | PLA DE COMUNICACIÓ DEL PROCÉS PARTICIPATIU "EL PARC T'ESCOLTA"

Per tal de dur a terme el procés participatiu s'han realitzat els passos que s'expliquen a continuació. D'aquesta manera s'ha arribat a la major part de la població.

- Presentació del procés participatiu a les alcaldies dels municipis que formen part del parc. Aquesta acció s'ha dut a terme en les reunions ordinàries, així com se'ls ha interpellat perquè col·laborin en la comunicació.
- Nota de premsa, per als mitjans de la Generalitat de Catalunya i per als mitjans locals.
- Canal de participació en línia, que centralitzava tota la informació rellevant del procés participatiu: <https://participa.gencat.cat/processes/parcescolta>.

The screenshot shows the website for 'El Parc t'escolta!'. The main header includes the title '#montsanttescolta' and the tagline 'Digues la teva per millorar el Parc Natural de la Serra de Montsant'. A red banner at the top right indicates 'FASE 4 DE 4 Retorn presencial del procés "El Parc respon" 01/02/2024 - 30/06/2024 Fases del procés'. Below the banner, there are navigation tabs: 'El procés', 'Propostes', and 'Trobades presencials'. The main content area is titled 'AQUEST PROCÉS PERTANY A Procés' and contains three paragraphs of text. To the right, there is a sidebar with a 'Seguir' button (24 followers) and a table of metadata.

QUI HI PARTICIPA
Veïns i veïnes dels 11 pobles que formen el parc natural de la Serra de Montsant
DEPARTAMENT
Departament d'Acció Climàtica, Alimentació i Agenda Rural
GRUP PROMOTOR
Parc Natural de la Serra de Montsant
ENTITATS DINAMITZADORES
Aresta Cooperativa Agroecològica, La Bastida Participació SCCL
DISPOSA DE RETORN
SI

- Cartelleria física distribuïda als punts d'informació i zones més freqüents dels veïns i veïnes del parc.
- Publicació als diferents canals de comunicació dels municipis amb els veïns i veïnes.
- Principalment mitjançant la plataforma EAgora.
- Enviament per correu electrònic a les persones que reben el butlletí del Parc.
- Trucades als contactes rellevants pel Parc, ja sigui per formar part d'associacions, empreses o sectors que entren en relació amb el parc.

Per mostrar una imatge gràfica s'han creat dos tipus de cartells, enviats tant físicament com en línia. El primer que mostrava tot el procés general, i després un de personalitzat per a cada poble, ja que es volia recollir tant la imatge de parc com la singularitat de cada municipi. A continuació es mostren dos exemples:

EL PARC T'ESCOLTA!

Digues la teva per millorar el parc

Iniciem una ronda de visites als pobles del Parc Natural de Montsant per escoltar les veus dels veïns i les veïnes amb l'objectiu de treballar per l'interès comú del territori i enfortir els vincles entre el Parc i la seva gent.

Per a més informació
Parc Natural de Montsant:
pnmontsant@gencat.cat / 977 827 310
Canal Participa:
participa.gencat.cat/processes/parcescolta

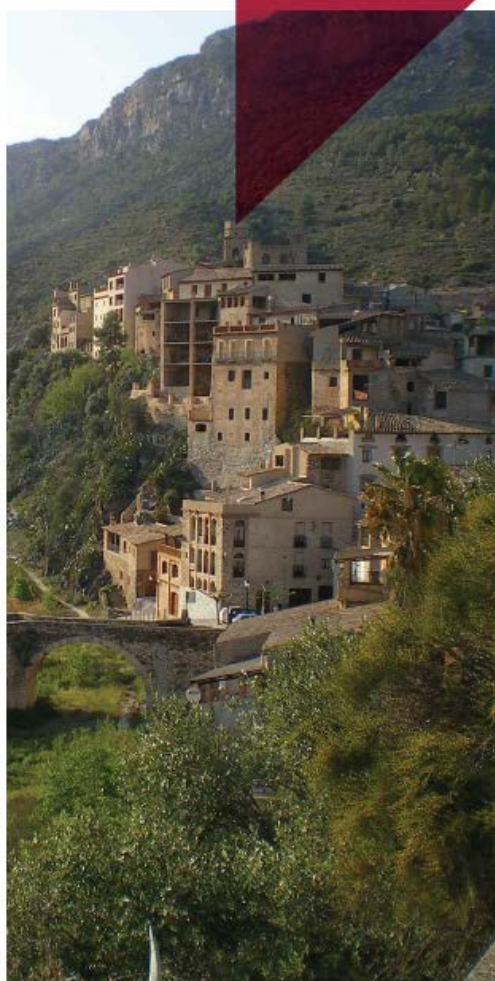

Cabacés	Dimarts, 17 octubre	Sala de la Societat
La Bisbal de Falset	Dimecres, 18 octubre	Sala d'actes de l'Aj.
Margalef	Dijous 19, octubre	Sala polivalent
La Morera de Montsant	Dimarts, 24 octubre	Seu del parc
Cornudella de Montsant	Dimecres, 25 octubre	Sala d'actes de l'Aj.
Ulldemolins	Dijous, 26 octubre	Centre Cívic
La Figuera	Dimarts, 7 novembre	Sala Euterpe
La Vilella Baixa	Dimecres, 8 novembre	Local social
La Vilella Alta	Dijous, 9 novembre	Sala del Casal

Totes les sessions són de 6 a 8 de la tarda.

EL PARC T'ESCOLTA!

...a la Vilella Baixa

Digues la teva per millorar el parc

Fa més de 20 anys des de la creació del Parc Natural de Montsant. Creiem que és un bon moment per fer-ne balanç i recollir propostes de millora cara el futur. Per això iniciem una **ronda de visites als pobles del Parc Natural de Montsant per escoltar les veus dels veïns i les veïnes** amb l'objectiu de treballar per l'interès comú del territori i enfortir els vincles entre el Parc i la seva gent.

Dimecres, 8 novembre
A les 6 de la tarda
Local social

Per a més informació
Parc Natural de Montsant:
pnmontsant@gencat.cat
977 827 310

Canal Participa

**PROCÉS
PARTICIPATIU
EL PARC
T'ESCOLTA**